

2520_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2520 Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı

1 Düzgün ifadəni seçin:

- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- Sahə strukturu – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sənaye – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- İqtisadiyyat sektoru – institusional vahidlərin məcmusudur

2 Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə iqtisadiyyatı – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

3 Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

4 Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- İstehsalat - təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusudur

5 Düzgün ifadəni seçin:

- İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

6 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

- fabrik; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks
- sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabrik
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik

7 Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə
- sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə

- sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik

8 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
 sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
 qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
 emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
 qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi

9 Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
 qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
 maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
 sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
 yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

10 10. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursunun öyrənilməsinin predmetni nə təşkil edir?

- sənaye müəssisələrində maddi və əmək resurslarından rəşional istifadədə ehtiyatların aşkar edilməsi
 yeyinti sənayesində obyektiv iqtisadi qanunlarının öyrənilməsi və onların təzahür formaları
 optimal istehsalat xərclərinin müsbət nəticələrinin əldə olunması şərtləri və amilləri
 iqtisadiyyatın digər sahələri ilə yeyinti sənayesinin bağılılığının öyrənilməsi
 yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi

11 9. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursu hansı iqtisadi fənnlə bağılıdır?

- yeyinti sənaye müəssisələrinin texnologiyası
 müəssisə iqtisadiyyatı
 istehsalın iəşkili
 yüngül sənayesinin iqtisadiyyatı
 yeyinti sənayesinin texnologiyası

12 8. Əmək bölgüsünün hansı növləri mövcuddur?

- ümumi, şəxsi və individual
 ictimai, şəxsi və fərdi
 ümumi və şəxsi
 ictimai, ümumi və şəxsi
 ictimai, şəxsi və fərdi yeyinti

13 7. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursunun öyrənilməsinin obyektini nə təşkil edir?

- sahə
 yeyinti sənayesi
 yeyinti və yüngül sənaye müəssisələri
 ictimai iəşə
 sənaye

14 6. Yeyinti sənayesi - bu:

- İqtisadiyyatın kompleks sahəsidir
 Sənayenin kompleks sahəsidir
 Sənayenin kompleks yarım sahəsidir
 Sənayenin yarım sahəsidir
 İqtisadiyyatın yarım sahəsidir

15 5. Kursun öyrənilmə məqsədini nə təşkil edir?

- Texniki – iqtisadi göstəricilərin məcmu və əhəmiyyətinə görə sahənin iqtisadiyyatı haqqında mövcud informasiyanın alınması
- İqtisad elminin və fənninin kateqoriya və qavramaq aparatının möhkəm mənimsənilməsi
- Sənayenin xüsusiyyətləri və onun xalq təsərrüfatı kompleksindəki yerinin öyrənilməsi
- Resurs və təşkilati xüsusiyyətli ehtiyatların və amillərin aşkar edilməsi əsasında sahənin fəaliyyəti və səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- Sahənin fəaliyyət şəraitini və xüsusiyyətini əhəmiyyətli dərəcədə müəyyən edən sənaye iqtisadiyyatının spesifikasiyasının öyrənilməsi

16 4. Kursun tədqiqat obyektini nə təşkil edir?

- İstehsalın təşkili
- Yeyinti sənayesi
- Sahə
- İqtisadiyyat
- Sənaye iqtisadiyyatı

17 3. İqtisadiyyat sahələrinə hansı səviyyədə baxılır?

- həm makro, həm də mikro
- meqa
- mezo
- makro
- mikro

18 2. Aşağıda sadalananlardan hansı iqtisadiyyat sahəsinə aiddir?

- Elektroenergetika
- Kənd təsərrüfatı
- Yeyinti sənayesi
- Maşınqayırma
- Metallurgiya

19 1. Aşağıda sadalananlardan hansı sənaye sahəsinə aiddir?

- Heyvandarlıq
- Yeyinti sənayesi
- Kənd təsərrüfatı
- ASK
- İlaşə

20 Sənayenin sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın kombinəşdirilməsinin yüksəldilməsi
- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi
- istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşdirilməsi

21 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər
- həmcins xammal və material istehlak etmirlər
- yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-lu tətbiq edirlər

22 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər
- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar
- həmcins xammal və material istehlak edirlər

23 Əmək bölgüsünün hansı formasında sənaye sahələri yaranmışdır?

- texnoloji əmək bölgüsü
- xüsusi əmək bölgüsü
- ümumi əmək bölgüsü
- fərdi əmək bölgüsü
- texniki əmək bölgüsü

24 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir
- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır
- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir

25 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- çörək zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- spirt zavodları
- ilkin şarabçılıq zavodları

26 Dünyada hansı kompaniya digərlərindən daha çox qənd tədarük edir?

- Mars
- Coca-Cola
- Nestle
- Suchard
- Unilever

27 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- elmi-tədqiqat institutları
- elevator təsərrüfatı
- məhsulun saxlanması
- nəqliyyat və yol təsərrüfatı
- rabitə və informasiya-hesablama xidməti

28 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- təchizat təşkilatları sistemi
- əmtəə birjalrı
- istehsal-texniki təminat sistemi və kənd təsərrüfatı xidməti
- aqrar istehsal sənaye sahələrinin maddi-texniki bazası
- aqronom və veterinar xidmət

29 Ərzaq kompleksi heyvan və bitki mənşəli kənd təsərrüfatı məhsul emalı, son məhsul istehsalı özünə aşağıdakıları daxil etmir:

- kombikorm sənayesi

- kimya sənayesi
- balıq emalı sənayesi
- yeyinti sənayesi
- unüyütmə-yarma sənayesi

30 Kənd təsərrüfatı istehsalına daxil deyil:

- içki istehsalı
- meşə təsərrüfatı
- balıq tutma və balıq istehsalı
- bitkiçilik sahələrinin məcmusu
- heyvandarlıq sahələrinin məcmusu

31 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- elektrik avadanlığının istehsalı
- kompleksin bütün sahələri üzrə, o cümlədən yol və meliorativ daxil olmaqla istehsal tikintisi
- mikrobioloji və kombikorm sənayesi
- ərzaq kompleksinin bütün sahələri üzrə xüsusi avadanlığın və cihazların istehsalı
- kənd təsərrüfatı və bostançılıq inventarının istehsalı

32 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- ixtisaslaşmış avtonəqliyyat istehsalı (süd daşıyan, mal-qara daşıyan, refrijeratorlar)
- avtomobillərin, qoşquların və yarım qoşquların istehsalı
- kimya sənayesi mineral gübrələrin istehsalı sahəsində və bitkiçiliyin qorunmasında bir vasitə kimi
- ağac, metal, plastmas və şüşə tarasının istehsalı
- kənd təsərrüfatı və bostan inventarının istehsalı

33 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- traktor və kənd təsərrüfatı maşınqayırması
- optik məhsulun istehsalı
- meliorativ işlər üçün avadanlıqların istehsalı
- yeyinti sənayesi, ticarət, ictimai-iaşə maşınqayırması
- heyvandarlıq və yem istehsalı maşınqayırması

34 Ərzaq kompleksinin istehsalat infrastrukturuna aşağıdakı sahələr daxil deyil:

- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- sənaye məhsulunun daşınması
- istehsal vasitələri istehsalı
- istehlak vasitələri istehsalı
- kənd təsərrüfatı istehsalatı

35 Aqrosənaye kompleksi alt sistemlərə bölünür:

- informasiyalı və kommunikasiyalı
- ərzaq və qeyri-ərzaq
- maddi və qeyri-maddi
- kənd təsərrüfatlı və yeyinti
- istehsal və qeyri-istehsal

36 Sənaye strukturuna təsir etməyən nədir:

- elmi-texniki tərəqqi

- əhalinin sayı
- ölkədə texnikanın inkişaf səviyyəsi
- dövlətin iqtisadi siyasəti
- mədəniyyət səviyyəsi və əhalinin maddi durumu

37 Sənayenin sahə strukturunu xarakterizə etməyən göstəricini seçin:

- hasilat və emal sahələri arasında olan nisbət
- hər bir sahənin sənayenin sənaye-istehsalat personalının sayında payı
- kapital qoyuluşu
- sənaye istehsalının ümumi həcmində hər bir sahənin payı
- qabaqlama əmsalı

38 Hansı əmsal sahənin artım tempinin və yaxud ayrı-ayrı kompleksin artım tempinin bütövlükdə sənayeye olan nisbətini ifadə edir?

- xərclərin ödənilməsi
- tam maya dəyəri
- ümumi kapital qoyuluşları
- qabaqlama əmsalı
- göstərilən xərclər

39 38. Yeyinti sənayesinin inkişaf etdirilməsi zəhruriyyəti nədir?

- bazarın tələblərinə uyğun olaraq yeyinti sənayesində struktur dəyişiklikləri
- sənayenin restrukturizasiyası
- zülallı qidaya keçid
- aqrar-sənaye kompleksi ilə sıx əlaqələrin qurulması
- nəqüliyyat xərclərin azalması

40 37. Hazırda inkişaf etmiş ölkələrdə istehlak olunan qida məhsulunun tendensiyası necədir?

- ət məhsullarının istehlakının artması
- dəniz məhsullarının istehlakının aşağı düşməsi
- şokolad və konditer məmulatlarının istehsalının və istehlakının yüksəldilməsi
- meyvə və tərəvəz istehlakının yüksək olması
- yüksək kalorili qidaya keçid

41 36. Sahə anlayışına hansı xüsusiyyətləri aid etmək olmaz?

- texnoloji prosesin ümumliyi
- birgə istifadə olunan məhsul
- birgə yerləşdirmə bazaası
- istehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı
- kadrların professional tərkibi

42 35. Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə ənənəvi olaraq sıx əlaqələri mövcuddur?

- aqrar-sənaye kompleksi
- kənd təsərrüfatı
- ticarət
- ictimai iaşə
- ticarət

43 Istehsal amili kimi torpağın xüsusiyyəti hansıdır?

- O, gəlirlilik və istifadə səmərəliliyinə görə differensiallaşdırılmır
- O, əsasını əmək məsrəfləri təşkil edən dəyərə malik deyil və aşınır
- Müəyyən bir vaxt keçdikdən sonra o aşınır və ona amortizasiya hesablanır

- O, əmək dəyərinə malikdir və maya dəyərini formalaşmasında iştirak edir
- O, ərazi üzrə yenidən bərpa edilə və artırıla bilər

44 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi özünün yüksək rentabelliliyi ilə fərqlənir və büdcəyaradandır?

- Çörəkbişirmə
- Qənnadı
- Unüyütmə - yarma
- Konservlər
- Makaron

45 Hansı sahənin müəssisələri müxtəlif yeyinti, maşınqayırma və yanacaq – energetika məhsullarının ən iri istehlakçısıdır?

- Ət və süd
- Unüyütmə - yarma
- Təmli – yeyinti
- Balıq
- Tütün

46 Yeyinti sənayesi nədir?

- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin yarım sahəsidir
- İctimai əmək bölgüsü nəticəsində bir – birilə əlaqədar olan və kənd təsərrüfatı xammalından alınan yeyinti məhsulları və istehsal vasitələri ilə təmin edən iqtisadiyyatın sahələrinin məcmusudur
- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənaye sahələrinin məcmusudur
- Təbii resursları hasil edən və əsasən kənd təsərrüfatı xammalından yeyinti məhsulları istehsalını yerinə yetirən sənaye sahəsidir
- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin kompleks sahəsidir

47 Kənd təsərrüfatı məhsullarını tədarük, emal, saxlanma və istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahə hansıdır?

- İstehsal infrastrukturu sahələri
- Kənd təsərrüfatı maşınqayırması
- Yeyinti sənaye sahələri
- Yeyinti və ərzaq maşınqayırması
- Bitkilərin mühafizəsi üçün kimyəvi vasitələr istehsal edən sahə

48 Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində, ətriyyat və əczaçılıq sənayesində hansı sahənin məhsulları istifadə olunur?

- Təmli – yeyinti
- Ət və süd
- Unüyütmə - yarma
- Çörəkbişirmə
- Balıq

49 Hansı sahənin məhsulu elmi - əsaslandırılmış normalarla müəyyən edilən mütləq gündəlik tələbat məhsullarına aiddir?

- Balıq
- Ət və süd
- Qənd – rafinad
- Təmli yeyinti
- Unüyütmə - yarma

50 Dövlətin material ehtiyatlarının formalaşmasında hansı sahə əhəmiyyətli rol oynayır?

- Qənd – rafinad

- Ət və süd
- Çörəkbişirmə
- Unüyütmə - yarma
- Makaron

51 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi kənd təsərrüfatı ilə daha sıx əlaqədardır?

- makaron
- çörəkbişirmə
- Ət və süd
- Qənd – rafinad
- Qənnadı

52 Hansı sahənin müəssisələri 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- Ət və süd
- Çörəkbişirmə
- Təmli yeyinti
- Balıq
- Unüyütmə - yarma

53 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq artır?

- Balıq
- Ət konservləri
- Kərə yağı
- Şəkər
- Yumurta

54 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq azalır?

- Balıq
- Bitki yağı
- Şəkər
- Tərəvəz
- Meyvə

55 Yeyinti sənayesi aiddir?

- ASK – ya
- Sənayeyə və ASK – ya eyni zamanda
- Sənayeyə
- Kənd təsərrüfatına
- Sənaye, kənd təsərrüfatı və ASK – ya eyni zamanda

56 Aşağıda sadalananlardan hansı sənayenin kompleks sahəsinə aiddir?

- Yeyinti
- Toxuculuq
- Məbel
- Neft maşınqayırma
- Təmli yeyinti

57 Kənd təsərrüfatı istehsalının ən başlıca amilini nə təşkil edir?

- Torpaq
- İstehsal vasitələri
- İstehsalın yerləşdirilməsi
- Investisiya

- İşçi qüvvəsi

58 Aqrar – sənaye kompleksini istehsal vasitələrilə hansı sahə təmin edir?

- Yeyinti metallurjiyası
 Yeyinti və ərzaq maşınqayırması
 Yeyinti sənayesi
 Cihazqayırma
 Hesablama texnikası istehsalı

59 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində Nestle, Kraft – Foods, Mars kimi beynəlxalq transmilli korporasiyalar fəaliyyət göstərir?

- Şokolad
 Qənnadı
 Qənd-rafınad
 Unüyütmə
 Biskvit

60 Yeyinti sənayesi iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə daha sıx əlaqədardır?

- Rabitə
 Kənd təsərrüfatı
 Ticarət
 Tikinti
 Nəqliyyat

61 Yeyinti sənayesi bilavasitə hansı amildən asılıdır?

- Siyasi amildən
 Coğrafi amildən
 Elmi – texniki tərəqqi amilindən
 İqtisadi amildən
 Sosial amildən

62 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi həm hasilata, həm də emala aiddir?

- Ət
 Duz
 Qənd-rafınad
 Tütün
 Süd

63 Yeyinti sənayesi əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşmışdır?

- Ümumi və şəxsi
 Ümumi
 Fərdi
 İctimai
 Şəxsi

64 Xalq təsərrüfatının iri sahələri əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşır?

- Ümumi və şəxsi
 İctimai
 Ümumi
 Şəxsi
 Fərdi

65 Əmək bölgüsünün növləri:

- ictimai və şəxsi
- ümumi, şəxsi, fərdi
- ictimai, şəxsi, fərdi
- ümumi, şəxsi, fərdi və ictimai
- şəxsi və fərdi

66 Yeyinti sənayesi hansı üç əsas inqredientdən asılıdır?

- çörək, ət, süd
- ət, çörək, meyvə
- ət, balıq, yumurta
- duz, qənd, piy
- su, qənd, un

67 68. Yeyinti sənayesinin texniki-iqtisadi məxsusluğuna nə aid etmək olar?

- ticarət ilə sıx əlaqə
- texnoloji, əsasən bioximik proseslərin müşahidə olunması
- istehlak olunan bir komponentli xammal
- əsasən sənaye təmayüllü xammal
- istehlak olunan əksər qida məhsullarının individual xarakter daşması

68 67. Qeyd olunanlardan hansı yeyinti sənayesinin ən iri sahə qruplarını təşkil edir?

- yağ-piy
- təmli yem
- şəkər
- buğda
- spirt

69 66. Hansı sahə 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- konserv
- süd
- ət
- yağ-piy
- alkoqolsuz içki istehsalı

70 65. Hansı əlamətlərə görə sahələri "A" və "B" qruplara bölmək olar?

- hazır nəhsulun xüsusiyyəti
- istehsal olunan məhsulun iqtisadi təyinatı
- əmək alətlərinə təsir növü
- məhsul emalı
- istehlak olunan məhsul növləri

71 Hansı sahədə əsas məhsuldan əlavə geniş çeşiddə yeyinti və texniki piylərin, yapışqanlı maddələrin (jelatin); ərzaq və yem üçün un, tibbi dərmanlar istehsal olunur?

- unüyütmə - yarma
- ət və süd
- təmli yeyinti
- balıq
- çörəkbişirmə

72 Çörəkbişirmə sahəsinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilirlər; sahədə qiymətin əmələ gəlməsinə dövlət qarışdır
- çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tərəfindən yüksək səviyyədə tənzimlənməsi qeyd olunur
- çörək istehsalı ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılır; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsinin yüksək səviyyədə olması qeyd olunur.
- çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsi yüksək dərəcədə özünü göstərir
- çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin yaranması prosesinə dövlət qarışdır

73 Aşağıda sadalananlardan hansı unüyütmə - yarma sahəsinin xüsusiyyətidir?

- Kiçik və orta müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərkişləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı iri müəssisələrin çox olması
- İstehsal güclərinin iri müəssisələrdə təmərkişləşmə səviyyəsinin yüksək olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərkişləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin sayının çox olması
- İstehsal güclərinin kiçik və iri müəssisələrdə təmərkişləşmə səviyyəsinin yüksək olması və iri şəxsi mülkiyyət müəssisələrinin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərkişləşmə səviyyəsi və çoxsayı dövlət müəssisələrinin olması

74 Yeyinti sənayesini necə səciyyələndirmək olar?

- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğulluqda aşağı səviyyəyə, əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək səviyyəyə malikdir.
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə, məşğuluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək olmayan xüsusi çəkiyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğul olanları yüksək səviyyəlidir, əsas istehsal fondlarının dəyərində yüksək səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir, əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

75 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aiddir; özündə transmilli korporasiyaları birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini uzun müddətdə çıxarı
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələrdir. O, özündə həm çox böyük olmayan, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir; əksər yeyinti sənaye müəssisələri qısa bir vaxtda öz xərclərini çıxarı
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələr sırasına düşür, özündə yalnız kiçik müəssisələri birləşdirir, əksər yeyinti sənaye müəssisələri öz xərclərini qısa bir vaxtda çıxarı
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aid deyil; özündə həm kiçik müəssisələri, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələrə malikdir; özündə ancaq kiçik müəssisələri birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini qısa bir vaxtda çıxarı

76 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsi xammal bazasının olub-olmamasından asılı deyil
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çox sayda malikdir
- Yeyinti sənaye müəssisələri ancaq kiçik istehsal müəssisələri kimi təqdim olunur
- Əksər yeyinti sənaye müəssisələri uzun bir müddət ərzində öz xərclərini ödəyir
- Yeyinti sənaye müəssisələri nisbətən yüksək olmayan səmərəlilik səviyyəsi ilə səciyyələnir

77 İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərindəki istehsal olunan ümumi daxili məhsulda öz əksini tapan onun ayrı-ayrı sahələrinin arasındakı qarşılıqlı nisbət
- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondlarının dəyərində, konkret bir sahədə çalışanların xüsusi çəkisi ilə, ümumi daxili məhsul istehsalındakı payları ilə ifadə olunan yeyinti sənayesinin ayrı-ayrı sahələri arasındakı nisbət

- Ümumi daxili məhsulda, məşğul olanların xüsusi çəkisində, əsas istehsal fondlarının dəyərində xüsusi çəkiyə malik olan yeyinti sənaye sahələri arasındakı nisbət
- Sahənin əsas istehsal fondlarının dəyəri ilə ifadə olunan ayri-ayrı sahələr arasında nisbət
- Əmək qabiliyyətli əhəlinin ümumi sayında konkret bir sahədə məşğul olanların xüsusi çəkisi ilə ifadə olunan ayri-ayrı sahələr arasındakı nisbət

78 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

- kombinəlaşdırılmış yem
- ət və süd
- unüyütmə-yarma
- balıq
- tamlı yeyinti

79 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi yarım sahələrə malik deyil?

- kombinəlaşdırılmış yem
- unüyütmə-yarma
- balıq
- tamlı yeyinti
- ət və süd

80 Hansı sahənin müəssisələri texniki və tibbi məhsullar istehsal edə bilər, yaxud yapışqan – yapışqanlı maddə, gön- dəri istehsal edən zavodlar üçün xammal təchizatçısı ola bilər?

- tamlı yeyinti
- ət və süd
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma
- balıq

81 Unüyütmə və yarma zavodları:

- Müəyyən qədər avtomatlaşdırılıb
- Texnoloji proseslərin yüksək səviyyədə avtomatlaşdırılması ilə fərqlənir
- Müəyyən qədər mexanikləşdirilib
- Onlarda əl əməyi üstünlük təşkil edir
- Tamamilə mexanikləşdirilib

82 Yeyinti sənayesinin ən iri və yetkin sahələrindən biri:

- Duz istehsalı
- Qənnadı
- Piy istehsalı
- Unüyütmə-yarma
- Spirt

83 Xammalın emal növlərinə görə yeyinti sənaye sahələri hansı qruplara bölünür?

- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammal hasil və emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasilatı və emalı
- Həm bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı kimi, həm də kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı emal edən

84 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi əmək alətlərinin hazırlanmasının mexaniki əsasını təşkil edilməsində üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- Qənd – rafinad
- Şəkər çuğunduru
- Piy istehsalı
- spirt
- Duz

85 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi biokimyəvi, mikrobioloji və kimyəvi proseslər üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- Makaron
- Qənnadı
- Qənd – rafinad
- Piy istehsalı
- Unüyütmə

86 Yeyinti sənayenin əmtəlik məhsulunda “A” qrupu ilə “B” qrupu arasındakı nisbət necədir?

- 1/5 və 4/5
- 1/4 və 3/4
- 1/2 və 1/2
- 1/3 və 2/3
- 2/3 və 1/3

87 Yeyinti sənaye sahələri nə istehsal edir?

- Həm əmək vasitələri, həm də əmək alətləri
- Əmək alətləri
- İstehsal vasitələri
- Həm istehsal vasitələri, həm də istehlak alətləri
- İstehlak alətləri

88 Yeyinti sənayesində əsas ərzaq istehsalına nə aiddir?

- Duz hasilatı
- Balıq ovu
- Heyvanların kəsilməsi
- Un məmulatlarının hazırlanması
- Məhsul yığılımı

89 Yeyinti sənayesində ilkin baza istehsalına nə aiddir?

- Konservlərin hazırlanması
- Çörəkbişirmə
- Ət istehsalı
- Heyvanların kəsilməsi
- Şərabın doldurulması

90 Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı emal üçün xalq təsərrüfatının başqa sahəsinin müəssisələrinə göndərilir?

- süd
- yağ
- şəkər
- spirt
- ət

91 Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı sənaye emalı üçün yeyinti sənayesinin öz müəssisəsinə göndərilir?

- Kombinəlaşdırılmış yem
- Duz
- Spirt
- Şəkər
- Nişasta

92 Yeyinti sənayesinə neçə ixtisaslaşdırılmış sahələr daxildir?

- 60 – a yaxın
- 30 – a yaxın
- 20 – ə yaxın
- 40 – a yaxın
- 50 – ə yaxın

93 Sənaye sahələrini necə səciyyələndirmək olar?

- İstifadə olunan xammalın ümumilliyi, texnoloji proseslər, kadrların professional tərkibi və ictimai əməyin ərazi bölgüsü ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsalın inkişaf səviyyəsi, texnoloji proseslər, istehsal edilən məhsulun ümumiliyi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə etdikləri xammalla, texnoloji proseslərin və əhalinin istehsal vərdişləri ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammal, texnoloji proseslər və kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
- İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammalla, təbii və coğrafi şərait, kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi

94 Parfümeriya-kosmetika sahəsi yeyinti sənayesinin hansı sahələri qrupuna daxildir?

- kombinəlaşdırılmış yem
- unüyütmə-yarma
- ət və süd
- tamlı yeyinti
- balıq

95 Əhalini əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edən sahələr:

- spirt
- balıq
- tamlı yeyinti
- çörəkbişirmə
- unüyütmə - yarma

96 Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrinə aiddir?

- Makaron
- Spirt
- Piy
- Şəkər çuğunduru
- Ət və süd

97 Unüyütmə kombinatları müəssisələrin yerləşməsi prinsipi əsasında inşa olunur:

- artıq əmək ehtiyatları rayonlarında
- kimya zavodlarının yaxınlığında
- yalnız xammal istehsalı yerlərində
- həm xammal istehsalı yerlərində, həm də məhsul istehlakı yerlərində
- yalnız məhsul istehlakı yerlərində

98 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- orta şərabçılıq zavodları
- unüytmə müəssisələri
- qənd-rafinad zavodları
- ilkin süd emalı zavodları
- çay qablaşdırma

99 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- orta şərabçılıq zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- konserv zavodları
- qənnadı fabrikləri
- ilkin süd emalı zavodları

100 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- alkoqolsuz pivə zavodları
- yarma müəssisələri
- qənnadı fabrikləri
- çörək zavodları
- tütün fabrikləri

101 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- çay qablaşdırma fabrikləri
- spirt zavodları
- makaron fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları
- qənnadı fabrikləri

102 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- qənd-rafinad zavodları
- çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- makaron fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları
- orta şərabçılıq zavodları

103 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- qənd-rafinad zavodları
- ilkin süd emalı zavodları
- makaron fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları
- çörək zavodları

104 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ilkin süd emalı zavodları
- çay qablaşdırma fabrikləri
- qənd-şəkər zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- ilkin şərabçılıq zavodları

105 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- yağ ekstraktları zavodları
- qənnadı fabriki
- qənd-şəkər zavodları
- ilkin şərəbçilik zavodları
- spirt zavodları

106 Hansı göstərici istehsalın yerləşdirilməsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsini xarakterizə etmir?

- kapital qoyuluşu
- qabaqlama əmsalı
- məhsulun maya dəyəri
- nəzərdə tutulan xərclər
- məhsulun təminat səviyyəsi

107 94. Süd məhsullarını istehsal edən müəssisələrin yerləşdirilməsi xüsusiyyətləri nədədir?

- xammal mənbələri olan rayonlara yaxın
- uşaq təşkilatlarına yaxın yerləşdirilməsi
- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq
- əsasən B istehlak məntəqəsində yerləşdirilməsi
- ferma və otlqlara yaxın yerləşdirilməsi

108 93. Hazır yeyinti məhsullarının istehsalında əlavə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- xammalın əlavə həcmnin onun optimal emal dövrünə nisbətinin güclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtı ilə və məhsulun əlavə istehsal həcmi arasında olan fərqin güclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtının əlavə məhsul həcminə nisbəti və onun istifadə gücü əmsalına xasili
- məhsul istehsalının əlavə həcmnin müəssisənin iş vaxtına nisbətinin fgüclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtının məcmusu və əlavə xammal həcminə hasili

109 92. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi məhsul istehlakını həyata keçirir?

- çay
- çuğundur-şəkər
- spirt
- balıq
- un emalı

110 91. Bişmiş kolbasa məmulatlarının istehsalını təşkil edən müəssisələrinin yerləşdirmə xüsusiyyətləri nədədir?

- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq
- xammal mənbələri olan rayonlara
- əsasən istehlak məntəqərində yerləşdirilir
- ferma və otlqlara yaxın yerləşdirilməsi
- məktəb və ali məktəblərə yaxın

111 Yeyinti sənaye sahələrinin hansı xüsusiyyəti onların yerləşdirilməsinə təsir edir?

- əksər yeyinti məhsullarının istehlakının mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının tərkibinin bir komponentli olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi
- bir çox xammal növlərinin mövsümi xüsusiyyəti, bəzi xammalın və hazır yeyinti məhsullarının daşınılması, bir çox yeyinti məhsullarının istehlakının hər yerdə və kütləvi istehlakı
- çoxnövlü xammalın mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının bir tərkibli olması, maya dəyərində və yeyinti məhsullarının maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin azlığı
- xammalın bir çoxunun mövsümi xüsusiyyəti, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin xüsusi çəkisinin aşağı olması

- xammal emalının tərkibinin çox komponentli olması, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınmaması, yeyinti məhsullarının dəyərində və maya dəyərində daşınma xərclərinin aşağı paya malik olması

112 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- çörəkbişirmə müəssisələri əsasən xammal mənbəyi olan rayonlara meyilli olurlar
- taxılın üyüdülməsi zamanı alınan undan başqa əlavə məhsul və tullantılar konservləşdirilmiş yemlər üçün çox qiymətli məhsullardır
- çörəyin saxlanma müddətində məhdudiyət yoxdur, ona görə də onun uzunmüddətli ehtiyatı saxlanılmır
- unüyütmə zavodlarının hazır məhsullarının böyük bir hissəsi məhsulun keyfiyyətinə zərər vermədən xüsusi nəqliyyatla daşınır
- unüyütmə müəssisələrində alınan əlavə məhsul və tullantılardan ikinci məhsulun alınmasında istifadə olunur

113 Süd istehsalının xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- istehlak rayonlarına meyilli olması və məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- istehlak rayonlarına meyilli olması və məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması
- onun həm istehlak rayonlarına yaxınlığı, həm də xammal zonasına yaxın olması, həmçinin hazır məhsulun saxlanma müddətinin çox qısa olması
- xammal zonasına meyilli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- xammal zonalarına meyilli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması

114 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- dəyirmanların və yarma zavodlarının yerləşdirilməsi yarma bitkilərinin becərildiyi və məhsulun istehlakı rayonlarından asılı deyil
- dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir
- dəyirmanlar əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda, yarma zavodları isə məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir
- dəyirmanlar əsasən məhsulun istehlak olduğu yerdə, yarma zavodları isə yarma becərilən rayonlarda yerləşdirilir
- dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda yerləşdirilir

115 Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsinin iqtisadi əsaslandırılması hansı ardıcılıqla həyata keçirilir?

- Müəssisələrin yerləşdirilməsi üçün makrorayonun müəyyən edilməsi; xammal emalına lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi üçün mikrorayonunun müəyyən edilməsi
- xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsinin müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- müəssisənin yerləşdirilməsinin makro rayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi mikrorayonunun müəyyən edilməsi; müəssisənin yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi
- İstehsalın yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi; yerləşdirmənin makrorayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi

116 Hansı süd məhsulları müəssisələri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- kəsmik və xama istehsal edən
- pendir istehsalı
- yağ – pendir
- qatıq və yoqurt istehsal edən
- süd-konservlər

117 Saxlanması uzunmüddətli olan ət məhsulları müəssisələri harada yerləşdirilir?

- dağlıq regionlarda
- xammal zonasında
- iri yaşayış məntəqələrində
- həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında

kənd yerlərində

118 Saxlanma müddəti məhdud olan ət məhsulları sənaye müəssisələri harada yerləşdirilir?

- dağlıq regionlarda
 həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
 xammal zonasında
 iri yaşayış məntəqələrində
 kənd yerlərində

119 Ət və süd sənayesinin yerləşdirilməsi xüsusiyyətinə nə təsir göstərir?

- xammalın daima olması
 regionda əmək ehtiyatlarının çoxluğu
 su ehtiyatlarının olması
 maldarlıq təsərrüfatının yerləşdiyi yer
 sosial infrastrukturun olması

120 Hansı müəssisələr ət, süd və quşçuluğun yüksək inkişaf etdiyi rayonlarda yerləşdirilir?

- kombinə edilmiş yem istehsalı
 süd- konserv
 tamlı- yeyinti
 pendir istehsalı
 yağ istehsalı

121 Hansı sahənin müəssisələri iri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- çuğundur - şəkər
 duz istehsalı
 kombinə edilmiş yem
 çörəkbişirmə
 tütün

122 Hansı sahənin yerləşdirilməsi elmi – iqtisadi əsaslandırılmadan asılı olmayaraq məhdudlaşdırılmalıdır?

- liker – araq və yarma müəssisələri
 unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
 tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
 tütün istehsalı, çay və sitrus məhsulları istehsalı
 duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri

123 Hansı müəssisələr hər bir vilayətdə və uzaq əyalətlərdə mütləq yerləşdirilməlidir?

- pivəbişirmə və balıq məhsulları sənaye müəssisələri
 0.0
 tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
 unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
 0.0

124 Hansı müəssisədə ilkin xammalın çəkisi hazır məhsulun çəkisi ilə müqayisə edilə bilər?

- liker – araq
 pivəbişirmə
 şəkər çuğunduru
 qənd – rafinad
 yağ – pendir

125 Hansı müəssisələrdə hazır məhsulun çəkisi ilkin xammalın çəkisini əhəmiyyətli dərəcədə üstələyir?

- yağ – pendir istehsalı
- qənd – rafinad
- şəkər çuğunduru
- pivəbişirmə
- makaron istehsalı

126 Hansı müəssisə hazırladığı hazır məhsulun çəkisindən bir neçə dəfə artıq olan xammaldan istifadə edir?

- liker – araq
- pivəbişirmə
- qənd – rafinad
- şəkər çuğunduru
- makaron istehsal edən

127 Yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin xüsusiyyətinə nə aiddir?

- Çoxsaylı xammal növlərinin daşınılmasının mümkünlüyü
- kombinəlaşdırılmış yem
- balıq
- unüyütmə-yarma
- İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

128 Hansı müəssisə hər bir şəhərdə yerləşdirilməlidir?

- pivəbişirmə və balıq məhsulları istehsalı sənaye müəssisələri
- kombinəlaşdırılmış yem
- unüyütmə, şəkər çuğunduru sənaye müəssisələri
- çörəkbişirmə və alkoqolsuz içkilər sənaye müəssisələri
- Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

129 Hansı müəssisələr istehlak rayonlarına sövq edir?

- Balıq
- Şəkər çuğunduru
- Konservlər
- Qənd – rafinad
- Şərab emalı müəssisələri

130 Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələri xammal mənbəyi olan rayonlara sövq edir?

- qənd-rafinad istehsalı
- liker-araq istehsalı
- çörəkbişirmə
- konserv
- alkoqolsuz içkilər

131 Hansı sahə işçi qüvvəsinin təmərküzləşmə səviyyəsi yüksək olan rayonlara sövq edir?

- Kapitaltutumlu
- 0.0
- Materialtutumlu
- Əməktutumlu
- Fondtutumlu

132 Yeyinti sənayesi, bu:

- kapitaltutumlu sahədir
- enerjitetumlu sahədir
- əməktutumlu sahədir

- materialtutumlu sahədir
- fondtutumlu sahədir

133 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin illik istehsal həcmi
- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir

134 Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərində görə
- ilkin və bərpa dəyərində görə
- ilkin dəyərində və təzələnmə əmsalına görə
- qalıq və satış dəyərində görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərində görə

135 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- məmulat
- dəzgah
- bina
- qurğu
- nəqliyyat vasitəsi

136 İstehsalın əsas fondları nədir?

- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir

137 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində hasili kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərində nisbəti kimi

138 Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- elmi jəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

139 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

140 Konserv müəssisəsinin orta illik istehsal gücünün hesablanmasında yeyinti sənayesinin digər yarım sahələrdən fərqli olaraq hansı göstərici nəzərə alınır?

- istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan növbələrin sayı
- istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan ayların sayı
- ilin əvvəlinə istehsal gücü
- giriş istehsal gücü
- xaric istehsal gücü

141 Müəssisənin istehsal gücünün ekstensiv istifadə amilinə nə aid deyil?

- aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- mövsümi istehsalın zəifləməsi
- aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı
- növbəlilik əmsalının artımı
- daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı

142 Ekstensiv istifadədən fərqli olaraq müəssisələrin istehsal gücünün intensiv istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına nə təsir edir?

- növbəlilik əmsalının artımı
- daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı
- mövsümi istehsalın zəifləməsi
- aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- aparıcı avadanlığın təmin müddətinin ixtisarı

143 İstehsal gücünün istifadə əmsalının hesablanmasında hansı istehsal gücünün balanslı göstəricisi istifadə olunur?

- Orta illik istehsal gücünün giriş qabiliyyəti
- Orta illik istehsal gücünün çıxma qabiliyyəti
- İstehsal gücünün ilin sonuna mövcudluğu
- İstehsal gücünün ilin əvvəlinə mövcudluğu
- orta illik istehsal gücü

144 Onun istifadəsinə təsir edən hansı amil digərlərindən fərqli olaraq istehsal gücünə təsir edir?

- ixtisaslı kadrlar
- istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsi
- xammalın keyfiyyəti
- aparıcı avadanlığın sayı və növü
- aparıcı avadanlığın texniki vəziyyəti

145 Aşağıda sadalanan amillərdən hansı istehsal gücünə təsir etmir?

- aparıcı avadanlığın illik işləmə müddəti

- köməkçi və xidmət sexlərinin, onlarda quraşdırılmış avadanlığın sayı
- aparıcı avadanlığın sayı
- aparıcı avadanlığın məhsuldarlığının texniki normaları
- xammalın, materialların keyfiyyəti, onların vaxtında çatdırılması

146 Yeyinti sənayesinin hansı yarım sahəsində bir sutkalıq plan-qrafiklərin tərtibatı digər yarım sahələrdə bir aylıq plan-qrafiklərdən fərqli olaraq tərtibatı həyata keçirilir?

- şərabçılıq
- yağ-piy
- qənd
- qida konsentratı
- çörəkbişirmə

147 Buraxılmış sözü daxil edin. Planlaşdırma – bu müəyyən etmə prosesidir... və müəyyən üsullarla onların əldə olunmasıdır.

- məqsədlər
- planlar
- strategiyalar
- nəticələr
- xüsusiyyətlər

148 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu müxtəlif məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza...

- xüsusiyyətləri
- fərqliliyi
- nəticələri
- qrupları
- xarakteristikaları

149 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza xarakteristikaları ilə izah olunur....

- fərqlənmə
- məcmu
- xarakteristika
- müxtəliflik
- xüsusiyyətlər

150 128. Yeyinti sənayesində emal edilən xammal və materialları alınma üsuluna görə necə sinifləşdirmək olar?

- hasilat və emal
- kənd təsərrüfatı və sənaye
- əsas və köməkçi
- bitki və heyvandarlıq
- yerin təkindən çıxarılan və sənaye üsulu ilə alınan

151 127. Xalis məhsul necə hesablanır?

- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra satılıq məhsul
- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul
- Vergi və ayırmalar çıxıldıqdan sonra məhsulun satışından alınan mənfəət
- amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul
- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan ümumi məhsul

152 126. Müəssisənin istehsal gücü daha çox hansı göstəricilərdə hesablanır?

- natural və dəyər ifadələrində
- natiral
- şərti natural
- dəyər
- əmək

153 125. Qeyd olunanlardan hansı istehsal proqramının bölməsinə aiddir?

- istehsal gücünün hesablanması planı
- ixtisaslaşma və kooperativləşdirmə üzrə plan
- marketing planı
- maliyyə planı
- məhsul satışı planı

154 124. Plan dövrünün sonuna istehsal güc necə adlanır?

- giriş üzrə
- çıxış üzrə
- orta illik
- layihə üzrə
- daxil olma

155 123. Bazarda istehlakçıların davranış elementləri hansılardır?

- şəxsi qabiliyyət, meyllilik, bilik, bazarda ixtisaslaşma
- hissetmə, qəbul etmə, davranış, məqsədlər
- şəxsi keyfiyyətlər, sosial amillər, iqtisadi amillər, gəlirlər səviyyəsi
- reklam, müstəqil mənbələr, dostların rəyi
- stimullar, sorğular, motivlər, istəklər

156 122. Dünya bazarlarında uğurlu rəqabət etmək üçün istehsalçı istehlakçıların istəklərində hansı dəyişiklikləri görməlidir?

- öyrənmək, aşkar etmək
- yenidən yoxlamaq, proqnozlaşdırmaq
- uzaqgörənlik, qabaqcadan duymaq
- əvvəlcədən yoxlamaq, təhlil etmək
- cəlb etmək, uğur qazanmaq

157 121. Cəmiyyətin dəyişən sosial strukturu bazarda istehlakçıların müxtəlif tələblərinə necə təsir edir?

- kütləvi istehsal
- o, hansı ki, bazarda yoxdur, yeni bazar
- kimlər ki, həmin sosial qrup çərçivəsində öz sosial statusunu dəyişib
- hər bir sosial struktura müvafiq standartlar
- orta ailənin tələbləri və istəkləri

158 120. Hansı sahədə əmtəəlik və ümumi məhsul həcmi uyğun gəlir?

- qənnadı
- şərabçılıq
- ət və süd
- çörəkbişirmə
- alkoqolsuz içkilər istehsalı

159 119. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü xammalın maksimal mümkün emalı ilə müəyyən olunur?

- təkrar şərabçılıq

- yağ-piy
- qənd-rafinad
- çörəkbişirmə
- marqarin

160 118. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə müəyyən olunur?

- ilkin şirabçılıq
- çuğundur-şəkər
- liker – araq
- kartof-nişasta
- yağ – piy

161 117. Ümumi məhsul nədir?

- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- müəyyən vaxt dövründə (ay, rüb, il) istehsal olunan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

162 116. Satılan məhsulun həcmi nədir?

- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul

163 115. Hazır məmulatlar nədir?

- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

164 Əmtəəlik məhsul nədir?

- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

165 Çeşidin rasionallığı nə deməkdir?

- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

166 Çeşidin təzələnməsi nə deməkdir?

- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

167 Çeşidin davamlılığı nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

168 Çeşidin genişliyi nə deməkdir?

- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

169 Çeşidin bütövlüyü nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

170 Məhsul çeşidi nədir?

- özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı
- ümumi və oxşar təyinatlı məhsulun növlərinin yarım növ məhsulların müxtəlifliyi
- istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
- sənaye müəssisələrində istehsal edilən ümumi və oxşar təyinatlı bircins və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
- iqtisadiyyatın istənilən sahəsində bütün mülkiyyət formalarının müəssisələrində istehsal edilən, müxtəlif təyinatlı müxtəlif əmtəələrin siyahısı

171 Əmtəə nomenklaturası nədir?

- iqtisadiyyatın istənilən sahəsində fəaliyyət göstərən bütün mülkiyyət formaları tərəfindən istehsal edilən müxtəlif təyinatlı, müxtəlif əmtəələrin siyahısı
- istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
- özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı
- sənaye müəssisəsində istehsal edilən ümumi və ya oxşar təyinatlı bircinsli və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
- ümumi və ya oxşar təyinatlı məhsulların müxtəlif növləri və sahəaltı növləri

172 106. Hansı sahənin müəssisələri istirahət və bayram günləri fasilə edir və əsasən iki növbədə işləyirlər?

- çuğundur-şəkər
- qarğıdalı-nişasta

- yağ-piy
- makaron
- meyvə qurutma

173 105. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində müəssisələr il ərzində əsasən fasiləsiz işləyirlər?

- vitaminli
- təkrar şərabçılıq
- çaybükülmə
- pivəbişirmə
- meyvə-tərəvəz konservləri

174 104. Xalis məhsul nədir?

- məhsulun material xərclərini çıxmaqla topdansatış qiymətlərində pulla qiymətləndirilməsi
- satılan məhsulun vergilər çıxılmaqla pulla qiymətləndirilməsi
- il ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- məhsulun material və amortizasiya xərclərini çıxmaqla topdansatış qiymətlərində pulla qiymətləndirilməsi
- əmtəəlik məhsulun amortizasiya çıxılmaqla pulla qiymətləndirilməsi

175 103. Bilavasitə kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sahələrin gücü necə müəyyən olunur?

- istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

176 102. Keyfiyyətinə görə sabit xammal emal edən sahələrdə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

177 101. Əmtəəlik məhsulun həcmi necə müəyyən olunur?

- satılmış məhsulun həcminə vurulan qiymətlə maya dəyəri arasındakı fərqə
- satılmış məhsul həcminin və bitməmiş istehsal qalıqlarının miqdarı ilə
- məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin məhsul vahidinin topdansatış qiymətinə nisbəti ilə
- məhsulun natural ifadədə həcmnin onun vahidinin fəaliyyətdə olan topdansatış qiymətinə nisbəti ilə
- satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsalın qalıqları arasındakı fərqə

178 Əmtəəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir:

- dordurma
- kefir
- pasterizə edilmiş süd
- yağlı süd məhsulları
- qaymaq

179 Aşağıda sadalananlardan hansı əmtəəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir?

- bişirilmiş kolbasa
- vetçina
- sosislər
- kolbasa məmulatları
- hissə verilmiş kolbasa

180 97. Planlaşdırmanın hansı metodu son məqsədlərin müəyyən edilməsinə əsaslanaraq planlaşdırmanı qurur, sonra isə ilk növbədə elm və texnikanın nailiyyətlərinə əsaslanaraq bu məqsədlərin reallaşdırılmasının mümkün yollarını işləyib hazırlayır?

- şəbəkə metodu
- normativ metod
- balans metodu
- proqram məqsədli metod
- qrafik metod

181 96. İstehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv yollarına nə aiddir?

- istehsalın ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi və kombinəlməsi
- istehsal proseslərinin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsal texnikasının təkmilləşdirilməsi
- təqvim iş vaxtında avadanlığın istifadəsinin yaxşılaşdırılması
- avadanlığın modernləşdirilməsi

182 95. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində il ərzində məhsulun qeyri-bərabər istehlakı ilə əlaqədar olaraq istehsalın mövsümi enmələri müşahidə olunur?

- yağ-piy
- makaron
- qənnadı
- alkoqolsuz içkilərin istehsalı
- tütün

183 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- şəxsi və icarə əsas fondları
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları

184 Köməkçilərdən fərqli olaraq əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- əmək vasitələri formalarının dəyişilməsi
- hazır məhsulun daşınması
- hazır məhsulun saxlanması
- avadanlığın təmiri
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət

185 Əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- xammalın təmizlənməsi
- avadanlığın təmiri
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət
- məhsulun daşınması
- xammalın saxlanması

186 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- xammalın saxlanması
- yağların qablaşdırılması
- məhsul istehsalı
- xammalın qurudulması
- xammalın təmizlənməsi

187 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- xammalın təmizlənməsi
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət
- çörəyin hazırlanması
- yağların qablaşdırılması
- dənələrin qurudulması

188 159. Əsas fondlar nədir?

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə – hissə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar ancaq bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tam istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnədikcə keçirirlər
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirir
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edərək tam istehlak olunur və öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir, tam istehlak olmaqla öz dəyərlərini hazır məhsula keçirirlər

189 158. Hansı sahədə il ərzində istehsalın mövsümliliyi xammalın qeyri-bərabər daxil olması ilə əlaqədardır?

- makaron istehsalı
- dondurma istehsalı
- pivə və alkoqolsuz içkilər
- spirt
- qənnadı

190 157. İlin hansı vaxtında təsərrüfatlarda süd xammalının istehsalına çəkilən xüsusi xərclər və südün maya dəyəri aşağı düşür?

- payızda
- yayda
- yazda
- qışda
- yazda və yayda

191 156. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətlərinə nə aiddir?

- xammal növlərinin qarşılıqlı dəyişdirilə bilməməsi
- qiymətinin aşağı olması
- çoxkomponentliliyi
- xammalın əksər növlərinin asan daşına bilməsi
- bərpa olunmaması

192 155. Buğda – bu:

- komplektləşdirici məmulatdır
- xammaldır
- əsas materialdır
- satın alınan yarımfabrikatdır
- köməkçi materialdır

193 154. Tədarük olunmuş xammalın həcmindən yararlı maddələrin nəzəri olaraq alınması necə hesablanır?

- yararlı maddələrin faktiki alınmasının yararlı maddələrin nəzəri baxımdan alınmasına nisbəti
- məhsuldarlığı nəzəri baxımdan yığılan məhsula vurub 100 - ə bölməklə
- məhsuldarlığı məhsulun nəzəri baxımdan yığılmasına vurmaqla

- yararlı maddələrin xammalda nəzəri baxımdan olan tərkibinin tədarükün həcminə vurub 100 - ə bölmək
 məhsuldarlığı xammaldakı yararlı maddələrin nəzəri olaraq tərkibinə vurub 100 - ə bölməklə

194 153. Əmtəlik əmsalı necə hesablanır?

- ümumi yığımın tədarükün həcminə vurulması kimi
 tədarükün həcmi ilə ümumi məhsul yığımı arasındakı fərq kimi
 ümumi yığımla tədarükün həcmnin cəmi kimi
 tədarükün həcmnin ümumi yığıma nisbəti kimi
 ümumi yığımın tədarükün həcminə nisbəti kimi

195 152. Ümumi məhsul yığımı necə hesablanır?

- məhsuldarlıqla əkin sahələri arasındakı fərq kimi
 əkin sahələri ilə məhsuldarlıq arasındakı fərq kimi
 əkin sahələrinin və məhsuldarlığın cəmi kimi
 əkin sahələrinin məhsuldarlığa nisbəti kimi
 əkin sahələrinin məhsuldarlığa vurulması ilə

196 151. Xammal bazasının artırılması və təkmilləşdirilməsi amillərinə aiddir:

- xammalın normativdən çox olan ehtiyatının tam ləğv edilməsi
 yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilinin, idarəetmənin və planlaşdırmanın təkmilləşdirilməsi
 xammal – materialdan düzgün istifadə olunması
 istehsal ehtiyatlarının azaldılması
 təchizatın və anbar təsərrüfatının təşkilinin təkmilləşdirilməsi

197 150. Yeyinti sənayesinin mövsümi xarakter daşıyan sahələrində müəssisələrə mövsümlülük amilinin təsirini və onların bərabər yüklənməsini necə yoluna qoymaq olar?

- təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlaşdırılması ilə
 mövsüm olmayan vaxtda buraxılan məhsulların çeşidinin artırılması yolu ilə
 mövsümi sahələrin müəssisələrində iş yerlərinin sayının artırılması ilə
 yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilini, planlaşmanı, idarəetməni təkmilləşdirməklə
 istehsalda ucuz xammal – material növlərinin tətbiqi ilə

198 149. Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrində xammalın fasilələrlə daxil olması müəssisələrin iş göstəricilərinə necə təsir edir?

- məhsulun son buraxılış qiyməti aşağı düşür
 artıq işçi qüvvəsi yaranır
 əsas istehsal fondlarından səmərəli istifadə olunur
 əmək məhsuldarlığı yüksəlir
 kapital qoyuluşu azalır

199 148. Yeyinti sənayesində xammala qənaətin ən mühüm ehtiyatına aiddir:

- dövriyyə fondlarının dövriyyəsinin sürətləndirilməsi
 müəssisələrdə istehsalın təşkilinin və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
 ucuz xammal və materialların tətbiqi
 təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlığı
 düzgün qiymət siyasətinin aparılması

200 147. Kənd təsərrüfatı xammalını necə xarakterizə etmək olar?

- bahalı, əməkəttümlü, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
 ucuz, əməkəttümlü olmayan, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
 ucuz, əməkəttümlü olmayan, bir komponentli, daşınaqlı, bərpa olunmayan
 bahalı, əməkəttümlü, çox komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan

- bahalı, əmək tutumlu, çox komponentli, daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan

201 146. Hansı sahənin xammalının kimyəvi tərkibi imkan verir ki, yeyinti məhsullarından başqa həm də müxtəlif tibbi və texniki məhsullar da istehsal edilə bilsin?

- tamlı yeyinti
 unüyütmə - yarma
 çörəkbişirmə
 ət və süd
 balıq

202 145. Xammal və maddi resurslardan hansılar istehsal prosesində iştirak etməklə hazır məhsulun maddi əsasını təşkil etmir, onun tərkibinə daxil olmur, daxil olduqda isə istehlak təyinatını dəyişmir?

- xammal materiallar
 sənaye xammalı
 kənd təsərrüfatı xammalı
 köməkçi materiallar
 əsas materiallar

203 144. Əsas materialları necə səciyyələndirmək olar?

- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
 məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cismləri
 hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
 hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
 gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı

204 143. Yeyinti sənayesinin xammal resursları nə deməkdir?

- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
 hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
 hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
 gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
 məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cismləri

205 142. Hansı sənayenin xammal bazası özündə taxıl, unüyütmə və yarma sənayesinin tullantılarını, ət və balıq sənayesini, yağlı bitkilər emalını, spirt, pivəbişirmə, şəkər sənayesini birləşdirir?

- likor - araq
 makaron istehsalı
 konserv istehsalı
 kombinəlaşdırılmış yem
 unüyütmə

206 141. Yeyinti sənaye sahələrinin xammal bazasının inkişafının və formalaşmasının ən mühüm amilləri bunlardır:

- təbii – iqlim və sosial - iqtisadi
 təbii – iqlim və əmək
 xammal və sosial
 texnoloji və xammal
 sosial – iqtisadi və texnoloji

207 140. Sənaye xammalının hansı növləri məlumdur?

- mineral, süni, ilkin
- təbii və süni
- bitki və heyvan mənşəli
- mineral, süni və ikinci
- ilkin və ikinci

208 139. Hansı sahədə xammalın il ərzində fasilələrlə daxil olması mövsümlülüklə əlaqədar deyil?

- spirt istehsalı
- kraxmal-pateka
- konserv istehsalı
- pivə - alkoqolsuz içkilər
- şəkər istehsalı

209 138. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətini nə təşkil edir?

- bir komponentli olması
- aşağı dəyərə malik olması
- onun daşınaxlı olmaması
- istehsalın mövsümi xüsusiyyəti
- bərpa oluna bilməməsi

210 137. Yeyinti sənaye müəssisələrinin fəaliyyətində hansı iqtisadi amillərdən biri mühümdür?

- əməyin təşkili və idarəetmə
- əmək ehtiyatları
- elmi – texniki tərəqqi
- xammal resursları
- mülkiyyət forması

211 136. Yeyinti sənayesində hazır məhsulun dəyərində xammalın və materialların xüsusi çəkisi necədir?

- 90%-dən yuxarı
- 40%-ə qədər
- 30%-dən aşağı
- 70%-dən yuxarı
- 60%-ə qədər

212 135. Hansı növ köməkçi material əmək vasitələrinin işini təmin edir?

- yanacaq
- katalizatorlar
- məhsulun etiketi
- sürtkü materialları
- süzgəclər

213 134. Köməkçi material növlərindən hansı məhsulun tərkibinə daxil olur, lakin onun istehlak təyinatını dəyişmir?

- yanacaq
- süzgəclər
- katalizatorlar
- məhsulun etiketi
- sürtgü materialları

214 133. Xammal nədir?

- məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən və hazır məhsulun tərkibinə daxil olan əmək alətlərinin bir hissəsidir.
- məhsulun hazırlanmasına yardım edən əmək alətləridir
- məhsulun əsasən xüsusi estetik və fiziki keyfiyyətlərini təmin edən, hazır məhsulun tərkibinə daxil olan komponentlərdir
- hazır məhsulun material əsasını və onun əsas fiziki – kimyəvi, parametrlərini müəyyən edən əmək alətlərinin bir hissəsidir
- taxılın, tərəvəzin, mal – qaranın və s., həmçinin müəyyən bir dövr ərzində onların ilkin emalından alınan və sonrakı emal üçün nəzərdə tutulan məhsulların ümumi miqdarıdır

215 132. Nişasta – patoka sənayesinin xammal bazasını nə təşkil edir?

- meyvə və giləmeyvə
- günəbaxan
- taxıl məhsulları
- kartof
- şəkər çuğunduru

216 131. Yeyinti sənaye xammalı əsasən:

- ikinci emal
- mineral
- sənaye
- kənd təsərrüfatı
- süni

217 130. Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri məlumdur?

- mineral, süni və ikinci emal
- ilkin və ikinci emal
- təbii və süni
- bitki və heyvan mənşəli
- mineral, süni və ilkin

218 129. Hansı sahədə məhsula olan tələbin əksər hallarda dəyişilməsi mövsümlülük yaradır?

- Spirtə
- Nişasta – pataka
- Konservlərə
- piva - alkoqolsuz içkilərə
- Şəkərə

219 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

220 Əsas istehsal fondlarının dəyərinin fəal hissəsinin sənaye-istehsal personalının işçilərin orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- avtomatlaşdırma səviyyəsi
- fondla silahlanma
- əmək məhsuldarlığı
- elektrikli silahlanma
- texniki silahlanma

221 Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin sənaye-istehsal personalının orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- fondla silahlanma
- kimyalaşma səviyyəsi
- texniki silahlanma
- elektrikli silahlanma
- mexanikləşdirmənin səviyyəsi

222 Əsas fondlar balansda qeyd olunmayıb:

- ləğv etmə dəyərinə görə
- qarışıq qiymətə görə
- bütöv ilkin dəyərə görə
- əvəz etmə dəyərinə görə
- qalıq dəyərinə görə

223 Əsas fondlar istifadəsinə görə bölünür:

- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- şəxsi və icarə əsas fondları

224 Əsas fondlar təbii-material tərkibinə görə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- şəxsi və icarə əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.

225 Əsas fondlar sahə xüsusiyyəti üzrə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- şəxsi və icarə əsas fondları

226 Əsas fondlar funksional təyinat üzrə aşağıdakılara bölünür:

- şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan

227 187. Əsas fondların hansı elementi həm aktiv, həm də passiv hissələrə aid ola bilər?

- maşın və avadanlıqlar
- qurğular
- alətlər və qurğular
- binalar
- istehsal və təsərrüfat avadanlığı

228 186. Hansı göstərici istehsala daxil edilən əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti kimi hesablanır?

- t z l nm  əmsalı
- artım əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
-  sas fondların istehsaldan çıxarılması əmsalı

229 185. Hansı aşınma formasında sosial tələbatı təmin edə bilən yüksək səviyyəli yeni texnika meydana şıxır?

- mənəvi
- iqtisadi
- ekoloji
- sosial
- fiziki

230 184. Vaxta görə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən hansı göstəricilərdir?

- birləşmiş istifadə əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- ekstensiv istifadə əmsalı
-  sas fondların artım əmsalı

231 183. Hansı sahədə güc maşın və avadanlıqlarının x susı  kisi daha yüksəkdir?

- balıq
- duz
- unüyütmə - yarma
-  r kbişirm 
- şəkər

232 182. Hansı sahədə qurğuların x susı  kisi daha yüksəkdir?

- qənnadı
-  r kbişirm 
- duz
- unüyütmə - yarma
- balıq

233 181. Hansı sahədə iş maşın və avadanlıqlarının x susı  kisi yeyinti sənayesi üzrə orta səviyyədən yüksəkdir?

- qənnadı
- balıq
-  r kbişirm 
- duz
- unüyütmə - yarma

234 180. Aşğıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv istiqamətləri hesab olunur?

- təkrar resurslardan tam istifadə edilməsi
- avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi
- istehsal tsikli müddətinin azaldılması
- davamlı texnoloji proseslərin tətbiqi
- xammal vahidinə görə məhsulun  xımının artırılması

235 179. Aşğıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

- mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması
- növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi
- ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması
- istehsal tsikli müddətinin azaldılması
- avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi

236 178. İstehsalın rentabelliği əsas fondların hansı dəyərində əsasən təyin olunur?

- orta illik
- qalıq
- bərpa olunan
- ilkin
- tam

237 177. Əsas fondların sıradan çıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlinin ilin sonuna əsas fondların dəyərində nisbəti ilə
- əsas fondların ümumi dəyərində sıradan çıxmış əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərində onların ilin sonuna ümumi dəyərində nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərində onların ilin əvvəlinə ümumi dəyərində nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərində sıradan çıxmış əsas fondların dəyərində nisbəti ilə

238 176. Əsas fondların yenilənmə əmsalı necə hesablanır?

- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlinin ilin sonuna əsas fondların dəyərində nisbəti ilə
- əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərində nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərində onların ilin əvvəlinə olan dəyərində nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərində onların ilin sonuna olan dəyərində nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərində sıradan çıxmış əsas fondların dəyərində nisbəti ilə

239 175. Əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 19,5 min manat
- 29 min manat
- 23 min manat
- 26 min manat
- 20,5 min manat

240 174. Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- artım əmsalı
- yenilənmə əmsalı
- fondverimi
- növbəlilik əmsalı
- sıradan çıxma əmsalı

241 173. Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

242 172. Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyəərə bərabərdir

243 171. Yeni tikilmiş müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin (bərpa) dəyərinə bərabərdir
- bərpa dəyərindən yüksəkdir

244 170. Ələklər, xəmir üçün şkaflar, süzmə xətləri, təzyiq-süzgəclər əsas fondların hansı qrupuna aid edilir?

- istehsal ləvazimatları
- ölçmə və tənzimləyici cihaz və avadanlıqlar
- güc maşın və avadanlıqları
- iş maşın və avadanlıqları
- alətlər

245 169. İstehsal gücləri, məhsuldarlıq üzrə əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- hamısından birgə istifadə əmsalında
- növbəlilik əmsalında
- fondverimində
- intensiv istifadə əmsalında
- ekstensiv istifadə əmsalında

246 168. Müəyyən vaxt ərzində əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- hamısından birgə istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- fondverimi
- ekstensiv istifadə əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı

247 167. Binalar, qurğular, tikililər üçün amortizasiya norması hansıdır?

- 15 %-ə qədər
- 20 %-ə qədər
- 25 %-ə qədər
- 7 %-ə qədər
- 10 %-ə qədər

248 166. Əsas fondların strukturu necə təyin olunur?

- əsas fondların dəyərinin istehsal güclərində xüsusi çəkisi ilə
- binaların dəyərinin istehsal avadanlığının dəyərinə nisbəti ilə
- aktiv hissənin dəyərinin passiv hissənin dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ümumi dəyərində hər bir elementin xüsusi çəkisi ilə
- texnoloji avadanlığın dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti ilə

249 165. Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal dəyəri necə adlanır?

- ləğv olunmuş

- bərpa olunan
- ilkin
- qalıq
- tam

250 164. Əsas istehsal fondlarının yenidən qiymətləndirmə anında onların təkrar istehsal dəyəri necə adlanır?

- ləğv olunmuş
- tam
- ilkin
- bərpa olunan
- qalıq

251 163. Əsas istehsal fondlarının tikintisi və ya əldə olunması və istismara daxil edilməsi anında onların dəyəri necə adlanır?

- ləğv olunmuş
- tam
- bərpa olunan
- ilkin
- qalıq

252 162. Aşağıdakılardan hansılar bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən əsas fondlara aiddir?

- qoruyucu
- nəqliyyat
- istehsal binası
- iş və güc maşın və avadanlıqları
- anbarlar

253 161. Göstərilənlərdən hansı düzdür?

- əsas fondların dəyəri hazır məhsullarla birlikdə dövr edir
- əsas fondlar bir istehsal dövründə istifadə olunur
- əsas fondlar maddi-əşya formasını dəyişir.
- əsas fondların keçirilmiş dəyəri məhsulun reallaşması nəticəsində amortizasiya fondunda toplanır
- əsas fondlar öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir

254 160. Əsas fondlardan səmərəli istifadə göstəricilərindən hansı əsas hesab olunur?

- hamısından birgə istifadə əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- fondverimi
- ekstensiv istifadə əmsalı

255 Tədavül fondlarına daxildir:

- hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri
- maşın və avadanlıqlar
- bitməmiş istehsal

256 Hazır məhsul:

- normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir
- əsas fondlara aiddir

- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir

257 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- dövriyyə fondları və əsas fondlar
- dövriyyə fondları və tədavül fondları

258 Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- pul vəsaitləri, azqiyətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

259 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

260 Vaxta muzd əməyin ödənilməsi özündə nəyi birləşdirir?

- işəmuzd qiymətinə görə əmək haqqı
- tarif dərəcələri üzrə əmək haqqı
- dövlət və ya ictimai vəzifələri yerinə yetirən işçilərin əməyinin ödənilməsi
- məcburi işburaxmaya görə ödənilmə
- məzuniyyətlərin ödənilməsi

261 Ciddi texnoloji rejim şəraitinin üstünlük təşkil etdiyi müəssisələrdə istifadə olunan əməyin ödənilməsi:

- vaxta muzd
- işə muzd və vaxta muzd
- işə muzd
- kontraktlı
- akkordlu

262 Dövriyyə istehsal fondları əsas fondlardan onunla fərqlənir ki, :

- onlara amortizasiya hesablanır
- hər bir istehsal tsiklində bütövlükdə istehlak olunurlar
- hazır məhsula öz dəyərini hissə-hissə keçirir
- istehsal prosesində öz təbii formasını dəyişmir
- ilbəl aşınırlar

263 Dövriyyə vəsaitləri hansı göstəricilərdə planlaşdırılır və nəzərə alınır?

- təbii göstəricilərdə
- əmək göstəricilərində
- şərti-təbii göstəricilərdə

- günlük ehtiyatlarda
- dəyər ifadəsində

264 Müəssisənin dövriyyə vəsaitləri ibarətdir:

- normalaşdırılmış əsas fondlar və fondların dövrü
- normalaşdırılmış və normalaşdırılmamış dövriyyə fondları
- əsas və dövriyyə fondları
- normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitləri və fondların dövrü
- dövriyyə fondları və fondların dövrü

265 Normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinə daxil deyil:

- gələcək dövr xərcləri
- anbarlarda hazır məhsul qalığı
- başa çatmamış istehsalat
- istehsal ehtiyatları
- pul vəsaitləri

266 213. Əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi nədir?

- kadrlardır
- işçilərdir
- fəhlələrdir
- əmək resurslarıdır
- heyətdir

267 212. Dövriyyə vəsaitinin hansı elementinin normalaşdırılmasında göndərilən malların miqdarı nəzərə alınır?

- yüklənmiş və yolda olan mallar
- tamamlanmamış istehsal
- istehsal ehtiyatları
- sadalananlardan heç biri
- bazada olan hazır məhsul

268 211. Dövriyyə vəsaitlərinin hansı elementi qarşıdakı il üçün korrektə edilmiş səviyyəyə uyğun normalaşdırılır?

- tamamlanmamış istehsal
- gələcək dövr xərcləri
- hazır məhsul
- sadalananlardan heç biri
- istehsal ehtiyatları

269 210. Ehtiyatın hansı növü istehsal ehtiyatlarının qəbulu, növləşdirilməsi və bazarlara yerləşdirilməsi ilə əlaqədardır?

- hazırlanan
- texnoloji
- nəqliyyat
- sığortalanmış
- cari

270 209. Aşağıda sadalananlardan hansı dövriyyə fondlarına aiddir?

- xammal
- anbarda olan hazır məhsul
- yarımfabrikatlar

- gələcək dövr xərcləri
- tamamlanmamış istehsal

271 208. Hansı sahədə bitməmiş istehsala normativ təyin edilmir?

- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- konserv
- konyak istehsalı
- pivəbişirmə

272 207. Hansı sahədə dövriyyə fondlarının böyük hissəsi tədavül sahəsində yerləşir?

- likor-araq
- şəkər
- yağ-piy
- qənnadı
- şərabçılıq

273 206. Çörəkbişirmə müəssisələrində un, duz, şəkər nəyə aid olunur?

- digər əmək cismləri
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri

274 205. Konserv müəssisələrində yuyulmada və doğranmada olan meyvə və tərəvəzlər nədir?

- digər əmək cismləri
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal
- gələcək dövrün xərcləri

275 204. Qənnadı fabrikində karamel kütləsi nədir?

- digər əmək cismləri
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri

276 203. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatlarının mühüm hissəsini tara və qablaşdırma materialları təşkil edir?

- balıq
- unüyütmə - yarma
- çörəkbişirmə
- konserv
- çuğundur-şəkər

277 202. Aşağıdakı sahələrdən hansı yüksək dövriyyə əmsalına malikdir?

- şərabçılıq
- qənnadı
- makaron
- çörəkbişirmə
- çuğundur-şəkər

278 201. Aşağıdakı qeyd olunan sahələrdən hansı gün ərzində bir dövriyyənin yüksək uzun müddətliyinə malikdir?

- çuğundur-şəkər
- makaron
- çörəkbişirmə
- şərabçılıq
- qənnadı

279 200. Hansı sahə istehsal tsiklinin uzun müddətliyi və bitməmiş istehsalın nisbətən böyük həcmi ilə səciyyələnir?

- şərabçılıq
- çuğundur-şəkər
- konserv
- çörəkbişirmə
- balıq

280 199. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatları yüksək xüsusi çəkiyə (bütün dövriyyə fondlarının dəyərinin 80 %-dən yüksək) malikdir?

- balıq
- unüyütmə-yarma
- şərabçılıq
- şəkər
- konserv

281 198. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- dövriyyə fondları özündə bir ildən daha çox xidmət müddətinə malik olan əmək cismlərini birləşdirir
- dövriyyə fondları bir neçə istehsal tsiklində iştirak edir
- dövriyyə fondları öz natural-maddi formasını dəyişmişdir
- dövriyyə fondları öz dəyərini hazır məhsula hissə-hissə keçirir
- dövriyyə fondları bütün istehsal prosesi dövründə xammalın, əsas və köməkçi materialların və digər maddi resursların hərəkətini əhatə edir

282 197. Müəssisələrdə ehtiyatların hansı növü xammal və materialların istehsala hazırlanması ilə əlaqədardır?

- nəqliyyat
- sığorta
- hazırlanmış
- cari
- texnoloji

283 196. Dövriyyə fondlarının hansı elementinin normalaşdırılması zamanı xərclərin artması əmsalından istifadə olunur?

- yolda olan mallar
- gələcək dövrün xərcləri
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal
- anbarda olan hazır məhsul

284 195. Dövriyyə fondlarının tərkibində hansı elementlər mövcuddur?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri, xammal və materiallar
- istehsal ehtiyatları, gələcək dövrün xərcləri, yanacaq
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri

- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- pul vəsaitləri, az qiymətli sürətlə aşınan cismlər, debütor borcları

285 194. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

- hesablarda olan vəsaitlər
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul

286 193. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

- hesablarda olan vəsaitlər
- gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- anbarda olan hazır məhsul

287 192. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunmur?

- anbarda olan hazır məhsul
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- hesablarda olan vəsaitlər
- gələcək dövrün xərcləri

288 191. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunur?

- kassada olan pullar
- bankda olan pullar
- yüklənmiş mallar
- anbarda olan hazır məhsul
- hesablarda olan vəsaitlər

289 190. Hansı sahədə mövsümi ehtiyatın yaradılması xammalın hazırlanmasının mövsümi xarakteri ilə bağlıdır?

- pivəbişirmə
- makaron
- çörəkbişirmə
- çuğundur-şəkər
- qənnadı

290 189. Dövriyyə fondları- bunlar:

- istehsal fondlarının cəmidir.
- əsas və dövriyyə fondlarının cəmidir
- əmək vasitələri və alətlərinin cəmidir
- dövriyyə fondlarının və işlədilmiş fondların cəmidir
- dövriyyə fondlarının oxşarıdır

291 188. Dövriyyə fondları nədir?

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal dövründə yalnız bir dəfə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə- hissə keçirirlər.

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

292 Əmək məhsuldarlığının folrmaları

- fərdi və ictimai
- müəssisə, sahə və sənaye
- fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
- fərdi və kollektiv
- şəxsi və ictimai

293 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmninə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi
- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi

294 Əmək haqqı nədir?

- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

295 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili

296 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması

297 Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı

298 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

299 Çıxma əmsalı belə hesablanır:

- işçilərin orta siyahı sayının şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunanlara nisbəti ilə
- bütün səbəblər üzündən azad olunan işçilərin onların orta siyahı sayına nisbəti ilə
- müəyyən dövr ərzində qəbul olunan və azad olunan işçilərin fərqi ilə
- işçilərin orta siyahı sayının bütün səbəblər üzündən azad olunanlara nisbəti ilə
- şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti ilə

300 Mütəxəssislərə aiddir:

- rəhbərlər
- mühəndis-texniki işçilər
- iş icraçıları
- əsas fəhlələr
- kiçik xidmət personalı

301 İstehsal necə müəyyən olunur?

- işçi personalının sayının müəssisənin bütün işçilərinin sayına nisbəti ilə
- istehsal olunan məhsul həcmnin işçi personalının sayına nisbəti ilə
- işçi personalının sayının istehsal olunan məhsul həcminə nisbəti ilə
- əsas fondların dəyərinin işçi personalının sayına nisbəti
- işçi personalının sayının əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

302 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsi xarakterizə edir:

- materialverimi və mənfəət
- məhsulun əməktutumu və bir işçiyə olan istehsalı
- fondverimi, fondtutumu
- əməktutumu və fondtutumu
- əməyin fondtutumu və fondla silahlanması

303 Müəssisənin məsuliyyəti muzzdlu işçilər qarşısında zərurət yaradır:

- aksiya sayının artımı
- əməyin yüksək məhsuldarlığı üçün şəraitin yaradılması
- təchizatçılarla müqavilələrin bağlanması
- xarici iş qüvvəsinin cəlb olunması
- marketing tədqiqatlarının aparılması

304 Kompensasiya olunan ödənilmələrə nə aiddir?

- göstəricilərin üstün yerinə yetirilməsinə görə mükafat
- ağır şəraitdə işin yerinə yetirilməsinə əlavə ödəmə
- peşəkar ustalığa görə tarif dərəcələrinə edilən əlavə ödəmə
- istehsalatdan ayrılmaqla təhsil dövründə işçilərin əməyinin ödənilməsi
- işçinin günahı səbəbindən boşdayanmaların ödənilməsi

305 Müəyyən işlərin həcmnin yerinə yetirilməsinə əməyin ödənilməsi:

- vaxta muzzd - mükafatlı
- işə muzzd

- işə mizd və vaxta mizd
- kontraktlı
- sadə vaxta mizd

306 233. İşlənmə və tətbiqin səviyyəsinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- məhsuldar və prosesli
- dövlət, sahə və sahədaxili səviyyəli
- sənaye, maliyyə, dövlət səviyyəli
- mütləq, yaxşılaşdırılmış
- texniki, təşklati-idarəetmə, sahə səviyyəli

307 232. Əməktutumluluğun hansı növü köməkçi işçilərin əmək məsrəflərini nəzərə alır?

- istehsal əməktutumluluğu
- xidmətin əməktutumluluğu
- idarənin əməktutumluluğu
- tam əməktutumluluğu
- texnoloji əməktutumluluğu

308 231. Eyni məhsul istehsal edən sahələrdə istehsalı müəyyən edən hansı üsuldan istifadə olunur?

- təbii və əmək
- təbii
- şərti-təbii
- dəyər
- əmək

309 230. Kadr dövriyyəsinə hansı göstərici xarakterizə edir?

- yeniləşmə əmsalı
- qəbul üzrə əmsal
- növbəlilik əmsalı
- artım əmsalı
- dövretmə əmsalı

310 229. Aşağıda sadalardan hansı əməyin vaxthesabı ödənilməsi sisteminə aiddir?

- mütərəqqi
- düzünə
- dolayı
- akkordlu
- sadə

311 228. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində əmək mihsuldarlığının natural göstəricisi qəbul edilməzdir?

- balıq
- konservlər
- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- şəkər - rafinad

312 227. Yeyinti sənayesində nə qədər sənət və ixtisaslar vardır?

- 200.0
- 850.0
- 1000.0
- 650.0
- 450.0

313 226. Əmək məhsuldarlığının artımının hansı amili istehsalın ümumi həcmindəki hər hansı bir məmulatın əməktutumluluğunun azaldılmasını nəzərdə tutur?

- quruluş
- təşkilatı- texniki
- sosial- iqtisadi
- elmi- texniki tərəqqi amili
- regional

314 225. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində əmək haqqı daha yüksək taarif dərəcələri ilə həyata keçirilir?

- çörəkbişirmə sahəsində
- ət və süd sahəsində
- konserv sahəsində
- alkoqolsuz içkilər sahəsində
- efir yağları sahəsi

315 224. Yeyinti sənayesində əməyin işəməzd ödənilməsi sistemi daha geniş yayılmışdır?

- işəməzd - progressiv
- dolaylı – işəməzd
- işəməzd – mükafatlı
- fərdi
- kollektiv

316 223. Hansı göstərici məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirir?

- istehsal
- əmək tutumluluğu
- fərdi əmək məhsuldarlığı
- ictimai əmək məhsuldarlığı
- əməyin intensivliyi

317 222. Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstərici xarakterizə edir?

- kadrların dövriyyə əmsalı
- işdən çıxma əmsalı
- işə qəbul əmsalı
- axıcılıq əmsalı
- kadr dövriyyəsi

318 221. İstehsal olunan məhsulun həcmnin işçi heyətin sayına olan nisbəti kimi hesablanan göstərici:

- əmtəəlik məhsul
- hasilat
- əməktutumu
- axıcılıq əmsalı
- kadrlara plana görə tələbat göstəricisi

319 220. Yeyinti sənaye sahələrinin əmək resursları bütöv sənayenin əmək resurslarının təxminən neçə faizini təşkil edir?

- 0.05
- 0.07
- 0.2
- 0.13
- 0.1

320 219. Əmək haqqının hansı formaları məlumdur?

- gündəlik və aylıq
- işəməzd və fasiləli
- işəməzd, fasiləli və qarışıq
- gündəlik, aylıq və işəməzd
- qarışıq və illik

321 218. Günəməzd əmək haqqının hansı forması köməkçi fəhlələrin əmək haqqını ifadə edir?

- düzünə
- sadə
- akkordlu
- dolayı
- kollektiv

322 217. Əsas işçilərdən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

- sosial infrastruktur işçiləri
- köməkçi fəhlələr
- qulluqçular
- kiçik xidmətçi heyət
- mütəxəssislər

323 216. Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı dərəcəsinə aiddirlər?

- menecerlərə
- qulluqçulara
- mütəxəssislərə
- rəhbər işçilərə
- əsas fəhlələrə

324 215. Məhsul istehsalı ilə işçilərin hansı dərəcələri məşğuldur?

- kiçik xidmətçi heyət
- fəhlələr
- rəhbər işçilər
- mütəxəssislər
- qulluqçular

325 214. Əmək resurslarından istifadənin ən ümumiləşdirilmiş səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- axıcılıq əmsalı
- əmək məhsuldarlığı
- əməktutumu
- hasilat
- əməyin fondlarla silahlanması.

326 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki şərtlərin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması

327 İnnovasiya fəaliyyəti:

- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir

328 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

329 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı

330 Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnoloji hazırlıq
- texnikanın istismarı
- məhsulların reallaşdırılması
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulun bilavasitə istehsalı

331 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nədir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməktutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir

332 İnnovasiya layihəsi nədir?

- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- yeniliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məhsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

333 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- təşkilati və proses innovasiyalar
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- məhsul və proses innovasiyaları
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar

334 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar

335 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- sosial, məhsul və proses innovasiyalara

336 Proses innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsinə nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

337 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsinə nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur

338 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommertiya baxımından reallaşdırılması imkanı

339 İnnovasiya layihəsi səmərəli və həyata keçirməyə hazır olduğu halda mümkündür, əgər gəlir indeksi:

- bütün cavablar düzgündür
- 1-dən çox
- 1-ə bərabər
- 0-a bərabər
- 1-dən az

340 Elmi-texniki tərəqqinin istiqamətindən fərqli olan reallaşdırma formaları:

- elektricləşdirmə və kimycləşdirmə
- prinsiplial yeni növ əmək vəsaitlərinin yaradılması
- istehsalın elektricləşdirilməsi
- kompleks mexanicləşdirmə və avtomatlaşdırma
- istehsalın kimycləşdirilməsi

341 Elmin inkişafının səviyyəsini, mühəndis işini, ölkədə texnikanı, resursların və imkanların ümumiləşdirilmiş xarakteristikasını cəmiyyət özündə elmi-texniki problemlərin həllində əks etdirir:

- elmi-texniki siyasət

- elmi-texniki potensial
- bütün cavablar düzgündür
- elmi-texniki inqilab
- elmi-texniki baza

342 Proses innovasiyalari:

- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

343 Yaxşılaşdırılan innovasiyalar:

- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

344 Mütləq innovasiyalar:

- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat

345 253. Aşağıda sadalanan təşkilatlardan hansı sənayedə ETT-nin inkişafında innovasiya fəaliyyətinin və prosesinin əsas iştirakçısıdır?

- ali məktəblər, layihə-texnoloji təşkilatlar, elmi-tədqiqat təşkilatları, konsemlər
- assosiasiyalar, ali məktəblər, elmi-tədqiqat təşkilatları, mühəndislik kompaniyaları
- elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə təşkilatları, konstruktor büroları, sahibkarlıq ittifaqları
- layihə-texnoloji təşkilatlar, holdinqlər, mühəndislik kompaniyaları, konstruktor büroları
- elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə-texnoloji təşkilatlar, mühəndislik kompaniyaları, ali məktəblər

346 252. Sənaye istehsalı sahələri səviyyəsində innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- məhsul, proses
- sənaye, maliyyə, ticarət-vasitəçilik, elmi, hüquqi, sosial
- texniki, texnoloji, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, sosial
- dövlət, sahə, firmadaxili
- mütləq, yaxşılaşdırıcı

347 251. Hansı hallarda innovasiya proyektı iqtisadi baxımdan səmərəli hesab olunur?

- xalis cari dəyər 0-a bərabər olanda
- xalis cari dəyər 0-dan kiçik olanda
- xalis cari dəyər 1-dən böyük olanda
- xalis cari dəyər 0-dan böyük olanda
- xalis cari dəyər 1-dən kiçik və ya bərabər olanda

348 250. Hansı innovasiyalar nadir və analoqu olmayanlara aiddir?

- mütərəqqi
- mütləq
- nisbi

- yaxşılaşdırıcı
- saxta innovasiya

349 249. Sublimə edilməyə hansı məhsulu aid etmək olar?

- qazlaşdırılmış içkiləri
- qəhvəni
- karameli
- çörəyi
- makaronu

350 248. Sublimə edilmə nə deməkdir?

- qurudulma
- dondurulma və qurudulma
- parçalanma və dondurulma
- parçalanma
- dondurulma

351 247. Biotexnologiya nəyə şərait yaradır?

- ənənəvi yeyinti əlavələrinin alınmasına
- tərəvəz bitkiləri toxumlarının cücməsinin sürətləndirilməsinə
- qarışıq tərkibli müxtəlif növlərin alınmasına
- heyvandarlığın yem bazasının genişlənməsinə
- məhsulların geniş çeşidli istehsalına

352 246. Hansı təşkilat elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir?

- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- injiniring şirkətləri
- ali təhsil ocaqları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

353 245. Hansı təşkilat istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır?

- mühəndislik şirkətləri
- layihə-texnoloji təşkilatlar
- ali təhsil ocaqları
- elmi-tədqiqat təşkilatları
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları

354 244. Hansı təşkilat müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların şəhadətnaməsinin tərtibini həyata keçirir?

- mühəndislik şirkətləri
- layihə-texnoloji təşkilatlar
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- ali təhsil ocaqları
- elmi-tədqiqat təşkilatları

355 243. Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlar hansılardır?

- mühəndislik şirkətləri

- elmi-tədqiqat təşkilatları
- ali təhsil ocaqları
- layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- layihə-texnoloji təşkilatlar

356 242. Hansı innovasiyalar yeni məhsul, materialların yaradılması və mənimsənilməsi, istehsalda yeni texnologiyanın tətbiqi ilə əlaqədardır?

- prosesli
- texnoloji
- mütləq
- texniki
- məhsuldar

357 241. Hansı innovasiyalar sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsində, ən yüksək səviyyəli yeni avadanlıqların işlənilib hazırlanması və tətbiqində öz əksini tapır?

- mütləq
- texnoloji
- məhsuldar
- prosesli
- texniki

358 240. Hansı innovasiyalar istehsalın təşkilinin kompleks metodlarının, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqədardır?

- mütləq
- məhsuldar
- aldadıcı innovasiya
- yaxşılaşdırıcı
- prosesli

359 239. Prinsip etibarlı ilə yeni məhsul, yarımfabrikat, xammal alınması ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

- prosesli
- aldadıcı innovasiya
- məhsuldar
- mütləq
- yaxşılaşdırıcı

360 238. Elmin və istehsalatın hansı sahələrinin alətlərindən istifadə etməklə yeyinti sənaye sahələrində hazırda istehsal edilən son məhsulun 20 %-i hazırlanır?

- bioloji mühəndislik
- biotexnologiya
- yeyinti – kimya
- yeyinti maşınqayırması
- irsi mühəndislik

361 237. Texnikanın, istehsalın təşkilinin yaxşılaşdırılması metodlarının artıq məlum və fəaliyyətdə olan nümunələrinin təkmilləşdirilməsi və texniki modernləşdirilməsi ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

- mütləq
- yaxşılaşdırıcı
- prosesli
- məhsuldar
- aldadıcı innovasiya

362 236. Məhsullarının, texnologiyalarının, istehsalın təşkili metodları üzrə bənzərsiz olan hansı innovasiya nadir sayılır?

- prosesli
- mütləq
- yaxşılaşdırıcı
- aldadıcı innovasiya
- məhsuldar

363 234. Öz xüsusiyyətinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- texniki, təşklati-idarəetmə, sahəvi
- məhsuldar və prosesli
- dövlət, sahə və sahədaxili
- sənaye, maliyyə, dövlət
- mütləq, yaxşılaşdırılmış

364 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında

365 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

366 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- aqreqat, mexaniki, texniki
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- istehsal, satış, idxal və ixrac

367 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

368 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

369 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- müəssisələrin iriləşməsi
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- texnologiya cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

370 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- istehsal həcmində kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

371 İstehsalın ictimai təşkil formaları hansılardır?

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal

372 İstehsalatın təmərküzləşməsinə xarakterizə edən göstərici budur:

- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

373 Təmərküzləşmənin iqtisadi səmərəliliyi hansı göstəricilərin yaxşılaşdırılmasını təmin edir?

- iqtisadi
- texniki-iqtisadi
- nəqliyyat
- texniki-texnologiya
- sosial-iqtisadi

374 269. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formasında əməyin ümumiləşdirilməsi və inteqrasiyanın üstünlükləri daha aydın özünü büruzə verir?

- təmərküzləşmədə
- inteqrasiyada
- kooperasiyada
- ixtisaslaşmada
- kombinələşmədə

375 268. Təmərküzləşməyə hansı amil mənfi təsir göstərir?

- istehsal infrastrukturunun zəifliyi
- bazarda rəqiblərin olması
- tikintinin və layihə gücünün mənimlənməsi müddətinin uzanması
- məhsulun fondtutumunun azalması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin yüksəlməsi

376 267. Yeyinti müəssisələrinin ölçülərinin artırılmasına nə təsir edir?

- qarışıq sahələrlə ixtisaslaşmanın və kooperasiyanın səviyyəsi

- əhalinin real gəlirlərinin artması ilə əlaqədar olaraq ərzaq məhsullarına tələbatın artması
- təchizatçılara qədər olan məsafə
- yeyinti sənaye müəssisələrinin məhsullarının maya dəyərinin aşağı salınması
- müəyyən bir sahənin və şirkətin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksək olması

377 266. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini daha dəqiq xarakterizə edir?

- müəssisənin emal etdiyi xammalın həcmi
- natural ifadədə istehsal edilən məhsulun həcmi
- əsas istehsal prosesinə xidmət edən qurulmuş enerji gücləri
- əsas istehsal fondlarının dəyəri
- sənaye-istehsal heyətinin sayı

378 265. Yeyinti sənaye sahələrində müəssisələrin ölçülərinə və istehsalın təmərküzləşməsinin səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- son istehlakçıya qədər olan məsafə
- müəssisədə emal edilən xammalın həcmi
- alınan gəlirin həcmi
- yeyinti məhsullarının topdansatış qiyməti
- yeyinti sənaye müəssisələrindən alınan vergilərin səviyyəsi

379 264. İstehsalın təmərküzləşməsi nəyin hesabına həyata keçirilir?

- müəssisələrin özəlləşdirilməsilə
- iri müəssisələrin tikilməsilə
- fəaliyyətdə olan ixtisaslaşdırılmış müəssisələrin ölçülərinin azaldılması ilə
- müəssisələrdə fəaliyyətdə olan avadanlıqların sayının azaldılması ilə
- müəssisəni xırda hissələrə bölməklə

380 263. Yeyinti sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi şərtləri hansılardır?

- məhsulun gündəlik istehsalına olan ehtiyacın olmaması
- xüsusi saxlanma yerlərinə, soyuducu kameraların olmasına ehtiyac olmaması
- xammalın daşınma radiusunun məhdud olmaması, onun az korlanması
- mövsümi xüsusiyyəti olmayan çoxsaylı xammal növlərinin istehsalı
- xammalın fiziki xassəsi və kimyəvi tərkibi imkan verir ki, xammalın təkrar emalı üçün kombinə olunmuş istehsal yaratsın

381 262. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini və onun ümumi dinamikasını xarakterizə edir?

- ümumi məhsul istehsalı həcmində yekcins məhsul istehsalının payı
- sahənin ümumi istehsal həcmində iri müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulun xüsusi çəkisi
- hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
- bir müəssisə tərəfindən sahə daxilində istehsal edilən bir qrup və növ məhsulların tərkibində yekcins məhsulun sayı
- sahənin bütün müəssisələrinin ümumi sayında kiçik müəssisələrin payı

382 261. “İstehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması aşağıdakılara şərait yaradır” kimi ifadə düzgündürmü?

- istehlakçılarla daha sıx əlaqənin yaradılmasına
- monopolizmin inkişafına
- iri, orta və kiçik müəssisələrin optimal uzlaşmasına
- məhsul qıtlığının azaldılmasına
- müəssisələrdə dəyişilən xərcin azaldılmasına

383 260. Əməyin ictimailəşməsi nə deməkdir ?

- eynicinsli emal edilən xammalı və ya səmt məhsulu əsasında vahid istehsal kompleksində birləşmə

- əmək fəaliyyətinin ayrı-ayrı təsərrüfat subyektləri tərəfindən qarşılıqlı əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi
- ictimai əmək prosesində əmək fəaliyyətinin müxtəlif növlərinin xüsusişməsi
- eynicinsli, kütləvi və iri həcmli məhsul buraxan ayrı-ayrı istehsalın xüsusişməsi
- hazır məhsulun birgə istehsalı ilə şərtlənən istehsal əlaqələri

384 259. İctimai əmək prosesində müxtəlif növ əmək fəaliyyətinin ayrılması nə deməkdir?

- əməyin ümumiləşdirilməsi
- əmək bölgüsü
- diversifikasiya
- ixtisaslaşma
- əlaqələndirmə

385 258. Kiçik müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- marketing tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqi imkanları
- yerli resursların istehsala daha dolğun cəlb edilməsi, rəqabətin inkişafına şərait yaratması
- elmi-tədqiqat laboratoriyalarının təşkilinin geniş imkanları olması
- istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu

386 257. İri müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- onların çevikliyi
- marketing tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu
- idarəetmənin sadə və çevik quruluşu
- tələbatda baş verən dəyişikliklərə tez reaksiya vermə qabiliyyəti

387 256. Təmər küzləşmə nədir?

- bu, əlaqələrin gələcəkdə daha da dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesidir
- bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi və onun iri müəssisələrdə cəmlənməsi prosesidir
- bu, kütləvi və iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, müəssisələr arasında düzünə istehsal əlaqələridir
- bu, texnoloji cəhətdən müxtəlif olan istehsalın bir müəssisədə birləşməsidir

388 255. Məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi və onların iriləşdirilməsi prosesi necə adlanır?

- birləşmə
- təmər küzləşmə
- ixtisaslaşma
- kooperasiya
- kombinləşmə

389 254. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formaları mövcuddur?

- təmər küzləşmə, ixtisaslaşma, ayrı-ayrı təbəqələrə bölünmə, kooperasiya
- təmər küzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinləşmə
- diversifikasiya, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinləşmə
- təmər küzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinləşmə
- təmər küzləşmə, vahid bir şəkllə salınma, ixtisaslaşma, kombinləşmə

390 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- texnoloji, əşya, mexaniki
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

- əşya, texniki, fiziki

391 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır

392 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

393 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

394 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

395 İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

396 İstehsalın kombinləşməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- kombinatda istehsal olunan yan məhsulun payı
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisənin gücü
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi

397 Birgə məhsul istehsalına görə müəssisələr arasında sıx istehsal əlaqələri onlar arasında uzun müddətli müqavilə münasibətlərinə əsaslanır:

- kooperativləşmə
- təmərküzləşmə
- kombinələşmə
- ixtisaslaşma
- konqlomerasiya

398 Müəssisədə ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalının cəmləşməsi hansı ki, öz xüsusiyyətinə görə kütləvi yaxud yüksək həcmli olur:

- kombinələşmə
- ixtisaslaşma
- təmərküzləşmə
- şaquli inteqrasiya
- kooperativləşmə

399 İstehsalın kooperativləşdirilməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı

400 İstehsalatın ixtisaslaşmasını xarakterizə edən göstərici budur:

- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü

401 298. Dar ixtisaslaşma və texnoloji cəhətdən yekcins olan istehsal sahələri çərçivəsində hansı ixtisaslaşma ümumiləşdirilir?

- sahəaltı ixtisaslaşmada
- rayonlararası ixtisaslaşmada
- sahələrarası ixtisaslaşmada
- sahə ixtisaslaşmasında
- müəssisənin ixtisaslaşmasında

402 297. Yeyinti sənayesində ixtisaslaşmanın hansı forması perspektivli hesab olunur?

- texnoloji
- sadalananlardan heç biri
- konkret əşya və texnoloji
- konkret əşya
- detallar üzrə

403 296. Elmtutumlu və konstruksiya baxımından mürəkkəb məhsullar istehsal edən müəssisələr arasında kooperasiyanın hansı forması həyata keçirilir?

- sahələrarası
- detallar üzrə
- konkret əşya (aqrəqat)
- texnoloji
- sahədaxili

404 295. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində aşağıda göstərilən kooperasiya əlaqələrinin hansı düzgündür?

- spirt-şörəkbəşirmə
- nişasta-pateka-konserv
- yağhasiletmə-qənnadı
- konserv- qənnadı
- qənd-rafinad-yağ-piy

405 294. İstehsalın ictimai təşkilanin hansı forması konstruksiyanın mürəkkəbliyi baxımından istehsalı və mürəkkəb aqreqlər və hissələrin ayrı-ayrılıqda istehsalını tələb edən sahələrdə daha dürüst və dəqiq özünü göstərir?

- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- kombinəlaşmə
- inteqrasiya
- kooperasiya

406 293. Yeyinti sənaye sahələrində istehsalın məqsədəuyğun ixtisaslaşma ölçüsünü müəyyən etmək üçün əsas iqtisadi göstərici hansıdır?

- nəqliyyat xərclərini nəzərə almadan istehsal edilən məhsulun maya dəyəri
- nəqliyyat xərclərini nəzərə almaqla məhsulun maya dəyəri
- kapital qoyuluşu
- material xərclərini nəzərə almaqla ümumi gəlir
- material xərclərini çıxmaqla ümumi gəlir

407 292. Aşağıdakı müddələrdən hansı düzgündür?

- məhsulun nomenklaturası nə qədər geniş olsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər yüksək olar
- bir regionda nə qədər çox müəssisə cəmlənsə ixtisaslaşma imkanları onlar üçün az olar
- istehlak çox olarsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər az olar
- məhsulun çeşidi nə qədər geniş olarsa, ixtisaslaşma imkanları da çox olar
- istehsal nə qədər mürəkkəb olsa, ixtisaslaşma səviyyəsi də bir o qədər yüksək olar

408 291. Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələrində xammalın müəyyən texnoloji mərhələdə emalı üzrə ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- ilk şərəbçilik zavodları
- biskvit
- qənd-rafinad zavodları
- ət kombinatları
- kəsmik istehsalı müəssisələri

409 290. Qənd-rafinad müəssisələrini hansı ixtisaslaşma formasına aid etmək olar?

- konkret əşya
- texnoloji
- sahələrarası
- rayonlararası
- detallar üzrə

410 289. Yeyinti sənayesində konkret əşyalar üzrə ixtisaslaşmaya təsir edən əsas amil hansıdır?

- istehsal prosesinə xidmət edən səxlərdə energetik güclərin qurulması
- kənd təsərrüfatı xammalı emal edən yeyinti sənaye sahələrinin və kənd təsərrüfatının ərazi ixtisaslaşması
- müəssisələrin xüsusi iqlim şəraiti olan coğrafi rayonlarda yerləşdirilməsi
- düzgün cavab yoxdur

- elmi-texniki tərəqqinin təsirlə istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi

411 288. Sahə və yarımsahə daxilində tək-tək əmək bölgüsündə hansı ixtisaslaşma mövcuddur?

- rayonlararası ixtisaslaşma
 müəssisənin ixtisaslaşması
 sahənin ixtisaslaşması
 yarımsahənin ixtisaslaşması
 sahələrarası ixtisaslaşma

412 287. Dar ixtisaslaşma və texnoloji yekcins məhsul istehsalının vahid sahəsi çərçivəsində ayrılmaya hansı ixtisaslaşma aiddir?

- rayonlararası ixtisaslaşma
 müəssisənin ixtisaslaşması
 sahənin ixtisaslaşması
 yarımsahənin ixtisaslaşması
 sahələrarası ixtisaslaşma

413 286. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində texnoloji ixtisaslaşma daha geniş yayılıb?

- meyvə konservləri
 makaron
 çörək-bulka
 çay istehsalı
 çuğundur-şəkər

414 285. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində konkret əşya ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- tütünçülükdə
 pivə bişirmədə
 şərabçılıqda
 çörək-bulka
 çay istehsalında

415 284. İstehsalın ixtisaslaşması ardıcıl olaraq hansı mərhələləri keçir?

- müəssisə ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sexlər, istehsal bölmələrinin ixtisaslaşması; iş yerlərinin ixtisaslaşması
 iqtisadiyyatın ixtisaslaşması; sənayenin ixtisaslaşması; sahələrin ixtisaslaşması
 sahə ixtisaslaşması; yarımsahə ixtisaslaşması; müəssisə ixtisaslaşması
 sənayenin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sex, istehsal bölmələri ixtisaslaşması
 sənayenin ixtisaslaşması; sənaye sahələrinin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması

416 283. Yüksək texnoloji inkişaf səviyyəsi olan və konstruktiv mürəkkəb məhsul istehsal edən sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması tətbiq olunur?

- sahələrarası
 texnoloji
 konkret əşyalar
 detallar üzrə
 rayonlararası

417 282. Xammal zonalarına və istehlak rayonlarına yaxınlığı baxımından istehsalın rasionallıq yerləşdirilməsinə çərait yaradan ixtisaslaşma forması hansıdır?

- texnoloji
 rayonlararası
 detallar üzrə
 konkret əşya

sahələrarası

418 281. Sahə ixtisaslaşmasının nümunəsi hansıdır?

- şəkər sənayesi
 bərk pendir istehsalı
 ət və süd sənayesi
 yeyinti sənayesi
 konserv sənayesi

419 280. Sənayedə istehsalın ixtisaslaşması özünü nədə göstərə bilər?

- sahələrarası və sahədaxili ixtisaslaşmada
 sahə, sahələrarası və beynəlxalq ixtisaslaşmada
 mikro və makro səviyyədə
 sahə, yarım sahə, müəssisə səviyyəsində
 sənaye, sahə və müəssisə səviyyəsində

420 279. İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

- məhsul istehsalının həcmi
 gəlir
 sənaye-istehsal heyətinin sayı
 məhsul vahidinə düşən nəqliyyat xərcləri
 əmtəlik məhsul istehsalına çəkilən xərclər

421 278. Bir iqtisadi zonada yerləşən müəssisələr arasında istehsal əlaqələrini nəzərdə tutan kooperasiya forması hansıdır?

- sahə
 sahələrarası
 rayonlararası
 rayonlardaxili
 sahədaxili

422 277. Sahə mənsubiyyətinə görə kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
 rayonlardaxili, rayonlararası
 konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
 sahədaxili, sahələrarası
 rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

423 276. Kooperasiyaya gedən müəssisələrin ərazi üzrə yerləşməsi ilə əlaqədar olaraq kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
 sahədaxili, sahələrarası
 konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
 rayonlardaxili, rayonlararası
 rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

424 275. Kooperasiya nədir?

- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
 bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
 bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
 bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
 bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir

425 274. Yeyinti sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması yoxdur?

- sahələrarası
- texnoloji
- konkret əşya
- detallar üzrə
- rayonlararası

426 273. Yekcins məhsul istehsalının ayrı-ayrı sahələrdə və ixtisaslaşmış müəssisələrdə cəmlənməsini xarakterizə edən ixtisaslaşma forması hansıdır?

- sahələrarası
- texnoloji
- detallar üzrə
- konkret əşya
- rayonlararası

427 272. İxtisaslaşmanın hansı məlum formaları var?

- sahə və müəssisə səviyyəsində
- sahəvi, beynəlxalq, rayonlararası
- konkret əşya, texnoloji, prosesli
- konkret əşya, texnoloji, detallar üzrə
- xüsusi, konkret əşya, detallar üzrə

428 271. İxtisaslaşma səviyyəsi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- sahənin ümumi məhsul istehsalı həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- hazır məhsul istehsalında istifadə olunan təkrar xammalın səviyyəsi
- bir müəssisəyə düşən illik məhsul istehsalının həcmi ilə müəyyən edilən müəssisənin orta ölçüsü
- müəyyən bir sahədə istehsal edilən məhsulun ümumi həcmində istehsal edilən yekcins məhsulun payı
- müəssisənin orta energetik gücü

429 270. İxtisaslaşma nədir?

- bu, əlaqələrin dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, müəssisələr arasında birbaşa əlaqədir
- bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi prosesi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
- iri seriyalı və ya kütləvi məhsul istehsalıdır
- bu, bir müəssisədə texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın cəmlənməsidir

430 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlmə isə məhdudlaşdırır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir

431 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- işçilərin sayının azalması
- müxtəlif istehsalların birliyi

432 Kombinəlmənin əsas şərti nədir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazanın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmər küzləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir

433 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- xammal kompleks emal olunanda

434 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitədən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

435 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir
- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmər küzləşməsi prosesidir

436 Bir sahədə məhsul istehsalını həyata keçirən müəssisələrin birliyi:

- kombinləşmə
- konqlomerasiya
- üfüqi inteqrasiya
- kooperativləşmə
- şaquli inteqrasiya

437 Kombinləşmə və şaquli inteqrasiya üçün xarakterik olan ümumi cəhətləri göstərin:

- vahid enerji təsərrüfatı və ümumi köməkçi və xidmət istehsalatları
- idarəetmənin mərkəzləşməsi
- bircinsli texnoloji istehsalat birliyi
- istehsalat və kommunikasiyalar arasında olan ərazi birliyi
- texniki-iqtisadi birlik

438 309. Buğdanın saxlanması, üyüdülmək üçün hazırlanması, onun üyüdülməsi və s. yerinə yetirən dəyirmanlar kombinləşmə formasına aiddir:

- əsas istehsalın tullantılarının emalı əsasında
- xammaldan kompleks istifadə edilməsi əsasında
- aqrar-sənaye inteqrasiyası əsasında
- xammalın emalına ardıcıl olaraq birləşməsi əsasında
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının onun sənaye emalının birləşdirilməsi əsasında

439 308. Kombinləşmənin zəminləri hansıdır?

- kənd təsərrüfatı xammalı emal edən müəssisələrdə istehsalın qeyri-mövsümi xarakteri
- çoxkomponentli kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- təkrar kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- xammalın əksər növlərinin emalı zamanı əlavə tullantı və itkilərin minimum olması
- əlavə məhsulların və tullantıların gec xarab olması

440 307. Kombinləşmə nəticəsində nə baş verir?

- inzibati- idarəetmə və nəqliyyat xərcləri artır
- fondverimi azalır
- işin mövsümliliyi qaydaya düşür
- köməkçi istehsal sahələrinə qoyulan xüsusi kapital qoyuluşları yüksəlir
- təmərüzləşmənin səviyyəsi azalır

441 306. Yeyinti sənayesində kombinləşmiş istehsalların təşkili üçün hansı texnoloji və iqtisadi zəminlər mövcuddur?

- hazır məhsulun istehsalı proseslərinin eyni mərhələli olması
- xammal bazasının ümumi xarakteri
- istehsalın aşağı təmərüzləşmə səviyyəsi
- istehsal güclərinin açığı miqdarı
- yeyinti xammalının sadə kimyəvi tərkibi

442 305. Yeyinti sənayesində istehsalın kombinləşmə səviyyəsini hansı göstərici əks etdirir?

- sahənin məcmu istehsal həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
- sahə müəssisələrinin ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi
- sahənin istehsal məhsulunun ümumi həcmində eynicinsli məhsul istehsalının payı
- eyni müəssisə tərəfindən istehsal olunan eynicinsli məhsul qrup və növlərinin miqdarı

443 304. Kombinləşmənin hansı forması aqrar sənaye inteqrasiyası şəklində müydana çıxır?

- xammaldan kompleks istifadə
- xammalın ardıcıl emalı
- kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalı və onun sənayedə emalının birləşməsi
- əsas istehsal tullantılarının emalı
- qarışıq sahə müəssisələrinin birləşməsi

444 303. Melass hansı sənaye tullatılarına aiddir?

- ət və süd
- unüyütmə
- yağlı bitkilər emalı
- şəkər istehsalı
- balıq

445 302. Cecələr yeyinti sənayesinin hansı sahəsinin tullantılarıdır?

- şəkər istehsalı
- yağlı bitkilər emalı
- unüyütmə
- ət və süd
- balıq

446 301. Kombinləşmə nədir?

- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
- bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir
- bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir

447 300. İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən mütərəqqi hesab olunur?

- inteqrasiya
- kombinəlaşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- kooperativləşmə

448 299.İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən sonda meydana gəlmişdir?

- kooperativləşmə
- kombinəlaşmə
- təmərküzləşmə
- ixtisaslaşma
- inteqrasiya

449 Müəssisədə məhsulun maya dəyərini aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- müəssisədə məhsulun həcmi artırılması
- müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
- istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

450 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- əsas və köməkçi materiallar
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər

451 Məhsulun tam maya dəyərini müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlərin həlli üçün zəruri deyil:

- marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu
- müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- qiymətin əmələgəlməsi
- məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək

452 Məhsulun maya dəyəri:

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir
- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövryyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmu-sunu əks etdirir

453 Müəssisədə məhsulun maya dəyərini təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərini kalkulyasiyası
- əmtəlik məhsulun maya dəyəri
- əmtəlik məhsulun maya dəyərini və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
- əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- istehsal xərcləri smetası

454 Müəssisədə maya dəyərini idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək
- əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərini formalaşdırılması
- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənəşdirilməsi
- maya dəyərini aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

455 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərində daxil edilmir?

- reklam xərcləri
- sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- əmək haqqı xərcləri
- icarə haqqı xərcləri
- material xərcləri

456 Məhsulun maya dəyərini quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərini xüsusi çəkisi
- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi
- müəssisənin mənfəətində maya dəyərini xüsusi çəkisi
- ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərini xüsusi çəkisi
- məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi

457 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aid deyil:

- fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- xammal xərcləri
- nəqliyyat-tədarük xərcləri
- tara xərcləri
- kommersiya xərcləri

458 Hansı xərclər sabit xərclərə aiddir:

- ümumistehsal xərcləri
- əsas fondların amortizasiyası
- yanacaq və enerji xərcləri
- işçilərin əməyinin ödənilməsi
- xammala və materiallara olan xərclər

459 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir:

- fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- kommersiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- ümumistehsal xərcləri
- icarə haqqı

460 Hansı xərclər sabit xərclərə aid deyil:

- ümumtəsərrüfat xərcləri
- xammala və materiallara olan xərclər

- idarəçilikdə əməyin ödənilməsi
- ümumistehsal xərcləri
- kommertiya xərcləri

461 Hansı xərclər maddəsi əsas xərclərə aiddir:

- ümumistehsal xərcləri
- yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər
- qaimə xərcləri
- kommertiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri

462 Hansı xərclər maddəsi dolaylı xərclərə aid deyil:

- ümumistehsal xərcləri
- yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər
- qaimə xərcləri
- kommertiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri

463 326. Zay məhsuldan yaranan itkilər yeyinti sənayesinin hansı sahəsində planlaşdırılır?

- ət və süd
- çörəkbişirmə
- pivəbişirmə
- konserv
- yağ-piy

464 325. Müəssisənin idarəetmə aparatının əmək haqqı maya dəyərinin hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- amortizasiya ayırmaları
- ümumi zavod xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- sex xərcləri

465 324. Əməyin mühafizəsi xərcləri maya dəyərinin hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- sex xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- amortizasiya ayırmaları
- ümumi zavod xərcləri

466 323. Yeyinti sənayesində məhsulun maya dəyərinin azaldılmasının hansı amilləri istehsalın texniki səviyyəsini yüksəldən amillərə aid edilir?

- xammal, materiallar, istehsal tullantılarından səmərəli istifadə metodları
- müəssisələrin ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- düzgün cavab yoxdur
- xammalın hazırlanmasının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- məhsul istehsalının coğrafi yerləşməsi

467 322. Birbaşa hesablama metodu ilə maya dəyərinin azalması necə hesablanır?

- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində material, əmək və qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- əsas və döviyyə fondlarına xərclərin və istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərclərinin məcmusu ilə

- material, əmək xərcləri və kapital qoyuluşlarının məcmusu ilə
- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla material və əmək xərclərinin məcmusu ilə
- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla əsas və dövrüyyə fondları xərclərinin məcmusu ilə

468 321. Məhsulun maya dəyərini azalmasının qiymətləndirilməsi hansı metodların köməyi ilə aparılır?

- sabit və dəyişən
- birbaşa və dolayı
- əsas və normativ
- əsas və amil
- birbaşa və amil

469 320. Əsas fondların amortizasiyası maya dəyərini hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- amortizasiya ayrımları
- ümumi zavod xərcləri
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- sex xərcləri

470 319. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində məhsulun maya dəyərini hesablanması zamanı “Texnoloji məqsədlər üçün soyudulma” maddəsi ayrıca qeyd olunur?

- unüytmə
- alkoqolsuz içkilər istehsalı
- belə maddə yoxdur
- duz
- makaron

471 318. Qaimə xərclərinə nə aiddir?

- texnoloji məqsədlər üçün enerji xərcləri
- ümumi zavod xərcləri
- xammal xərcləri
- istehsal işçilərinin əmək haqqı
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

472 317. İstehsal prosesinin başlanmasından hazır məhsulun anbara təhvilinə qədər olan bütün xərclər hansı maya dəyərinə daxildir?

- faktiki
- istehsal
- sex
- tam
- hesabat

473 316. Aşağıdakılardan hansı sex maya dəyərinə daxildir?

- zay məhsul nəticəsində yaranan itkilər
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- istehsaldan kənar xərclər
- kommersiya xərcləri
- ümumi təsərrüfat xərcləri

474 315. Unüytmə- yarma sənayesində məhsulun maya dəyərində xammal və materialın xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 0.655

- 0.944
- 0.903
- 0.844
- 0.788

475 314. Xərclərin hansı əsas növü məhsulun maya dəyərini formalaşdırır?

- istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri
- tədqiqat, istehsal, marketinq, satış xərcləri
- satış, nəqliyyat və reklam xərcləri
- məhsulun istehsal və satış xərcləri
- məhsulun istehsal və satış xərcləri, istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri, sosial-mədəni, mənzil-satış və müəssisənin digər ehtiyaclarına xərclər

476 313. Hansı xərclər istehsalın həcmindən asılıdır?

- sabit
- dəyişən
- alternativ
- xarici
- daxili

477 312. Məhsulun sexdə hazırlanmasının bütün xərcləri maya dəyərini hansı növünə daxildir?

- faktiki
- hesabat
- sex
- istehsal
- tam

478 311. Aşağıdakılardan hansı sabit xərclərə aid edilir?

- yanacaq xərcləri
- inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
- xammal və material xərcləri
- işçilərin əmək haqqı
- texnoloji ehtiyaclar üçün enerji xərcləri

479 310. Aşağıdakılardan hansı dəyişən xərclərə aid edilir?

- ümumi zavod xərcləri
- xammal və material xərcləri
- inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
- icarə haqqının ödənişi
- kreditə görə faizlər

480 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-darına hasili kimi hesablanır
- məhsulun miq-darının ümumi dəyişən xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-darına nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

481 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər
- məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır

- yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir

482 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəl-cə-dən ödənilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- əmər məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

483 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətqoymanın metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- "hiss edilən faydalılıq" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu

484 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- təbii inhisar
- xalis inhisar

485 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- öz məhsullarına rəqiblərin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- tam ortaqlıqlar
- kiçik və orta müəssisələr
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr

486 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar seqmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin fəaliyyəti-nin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-ları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

487 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişiklik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-ları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

488 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin qiymət dəyişikliklərinə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

489 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə aid deyil?

- potensial alıcılar müəyyən olunur
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilir
- məhsulun istehsalına və satışına çəkiləjək xərjlər və onların strukturu qiymətləndirilir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- potensial rəqiblər müəyyən olunur

490 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- tələbin müəyyən edilməsi
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi
- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

491 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili
- qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- tələbin müəyyən edilməsi

492 Oliqopolik sahə:

- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

493 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- azaldır
- artırır
- dəyişmir
- sabitləşdirir
- həm artırır, həm də azaldır

494 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

495 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması

- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

496 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- satış həcmi artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- istehsalın həcmi artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

497 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- topdansatış qiyməti
- qarışıq qiymətlər
- pərakəndəsatış qiymətləri
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət

498 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- məhsulun maya dəyəri
- hazır məsul anbarının həcmi
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- inflyasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti

499 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- təhcizçilərin etibarlılığını
- işçilərin rəyini
- məhsulun maya dəyərini
- hazır məsul anbarının həcmi
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

500 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- Xalis inhisar şəraiti
- Dinamik inkişaf şəraiti
- İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- Təkmil rəqabətli şərait
- Oliqopolik şərait

501 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və bölgü
- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət

502 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- istehsalın həcmi artırılması

- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması

503 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi

504 354. Sənayedə istehsalın rentabelliği hansı səviyyədədir?

- 50-55 %
- 25-30 %
- 5-10 %
- 20-25 %
- 45-50 %

505 353. Xalis gəlir nədir?

- məhsul satışından, əsas vəsaitlərdən və qeyri-satış əməliyyatlarından gələn gəlirin cəmi
- satışdan alınan mədaxil ilə maya dəyəri arasındakı fərq
- məhsul satışından və əsas vəsaitlərdən gələn gəlir
- vergilər ödənildikdən sonra müəssisənin sərəncamında qalan gəlir hissəsi
- satışdan alınan mədaxil ilə material xərcləri arasındakı fərq

506 352. İstehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- gəlirin hesabat maya dəyərində olan nisbəti kimi
- gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi
- gəlirin tam maya dəyərində nisbəti kimi
- gəlirin əsas fondların və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitinin cəminə olan nisbəti kimi
- gəlirin əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

507 351. Məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

- gəlirin hesabat maya dəyərində olan nisbəti kimi
- gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi
- gəlirin əsas istehsal fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi
- gəlirin tam maya dəyərində nisbəti kimi
- gəlirin əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

508 350. Hansı gəlir müəssisənin sərəncamında qalır?

- gömrük vergisindən azad olan gəlir
- balans
- xalis
- əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla xalis gəlir
- ümumi

509 349. Balans mənfəəti necə müəyyən edilir?

- xalis gəlirlə digər məhsul satışından və satılmayan məhsulun gəlirlərinin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə xalis gəlirin cəmi kimi
- ümumi və xalis gəlirin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə digər satılan və satılmayan məhsulların gəlirlərinin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə satılmamış məhsul gəlirinin cəmi kimi

510 348. Sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas məqsədini nə təşkil edir?

- keyfiyyətli məhsul istehsalı
- istehsal həcminin artırılması
- gəlirin alınması və çoxaldılması
- gəlir götürmək
- istehsal xərclərinin azaldılması

511 347. Hansı qiymətqoyma strategiyasında istehsalçı (satıcı) istehlakçının sosial-iqtisadi şəraitindən asılı olaraq müxtəlif bazarlarda və alıcılara eyni məhsula müxtəlif qiymətlər müəyyən edir?

- dempinq strategiyasında
- aşağı qiymət strategiyasında
- dağdııcı qiymətqoyma strategiyasında
- qiymət ayrı-seçkiliyində
- "qaymaq yığma" strategiyasında

512 346. Hansı qiymətqoymaq strategiyasında istehsalçı əvvəlcə xərclərin son həddindən də aşağı qiyməti salır ki, rəqibini sahədən sıxışdırsın, amma sonra qiymətləri qaldırır?

- dempinq strategiyasında
- "qaymaq yığma" strategiyasında
- aşağı qiymət strategiyasında
- dağdııcı qiymətqoyma strategiyasında
- qiymət ayrı-seçkiliyində

513 345. Yeni bazarlara məhsul satışı üçün daxil olmaq məqsədilə hansı qiymət strategiyasından istifadə olunur?

- dempinq strategiyası
- "qaymaq yığma" strategiyası
- dağdııcı qiymətqoyma strategiyası
- aşağı qiymətqoyma strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

514 344. İnhisarçı istehsalçılar tərəfindən dayanıqlı tələbat qeydə alınan yeni nadir məhsullara hansı qiymət strategiyası seçilir?

- dempinq strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- dağdııcı qiymətqoyma strategiyası
- "qaymaq yığma" strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

515 343. Əvvəlcə yüksəldilmiş, sonralar mərhələrlə aşağı salınan qiymətlərlə satılan məhsullarda hansı qiymət strategiyası özünü göstərir?

- dempinq strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası
- dağdııcı qiymətqoyma strategiyası
- "qaymaq yığma" strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

516 342. Yeyinti sənaye müəssisələrinə kənd təsərrüfatı istehsalı, fermer təsərrüfatları və əhali xammalı hansı qiymətlərlə satılır?

- pərakəndə qiymətlərlə
- müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə
- müəssisənin topdansatış qiyməti ilə

- tədarük qiymətilə
 topdansatış vasitəçilik qiymətilə

517 341. Yanacaq-energetika kompleksi məhsullarına və xidmət sahələrinə, təbii monopolizmə müstəsna hansı qiymətlər müəyyən edilir?

- hesabat
 azad
 daimi
 pilləli
 tənzimləyici

518 340. Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə hansı qiymətlər tətbiq olunur?

- tənzimləyici
 daimi
 pilləli
 hesabat
 azad

519 339. Hansı qiymətlər dövlət tərəfindən bilavasitə müəyyən edilmir, ancaq bazarda tələb və təklifin təsiri ilə formalaşır?

- hesabat
 daimi
 pilləli
 azad
 tənzimləyici

520 338. Yeyinti sənayesinin hansı məhsuluna tənzimləyici qiymətlər müəyyən edilir?

- pivəyə
 hissə verilmiş məhsullara
 qənnadı məmulatlarına
 süd məhsullarına
 meyvə şirələrinə

521 337. Son istehlakçıya pərakəndə ticarət şəbəkəsi vasitəsilə çatdırılan məhsul hansı qiymətlə satılır?

- müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə
 topdansatış vasitəçilik qiymətilə
 tədarük qiymətlərlə
 pərakəndə qiymətlərlə
 müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə

522 336. Müxtəlif regionalrın pərakəndə ticarət şəbəkələrində yeyinti məhsulları distribüterlər tərəfindən hansı qiymətlə satılır?

- pərakəndə qiymətlərlə
 tədarük qiymətilə
 müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə
 topdansatış vasitəçilik qiymətilə
 müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətilə

523 335. Vasitəçilik edən ticarət təşkilatları tərəfindən məhsul satışı üçün hansı qiymətdən istifadə olunur?

- tədarük qiyməti
 müəssisənin buraxılış topdansatış qiyməti

- müəssisənin baza topdansatış qiyməti
- topdansatış vasitəçilik qiymətləri
- pərakəndə qiymətlər

524 334. Süd sənayesinin hansı məhsuluna əlavə qiymət artımı 50 %-ə qədər təşkil edir?

- bərk pendirlərə
- xamaya
- yoqurtlara
- pasterizə olunmuş südə
- kefirə

525 333. Müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətləri necə hesablanır?

- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və məsrəflər (icarə, kommersiya ödəmələri)
- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlirin və dolaylı vergilərin (sənaye məhsulunun ayrı-ayrı növləri üzrə əlavə dəyər vergisi – aksizlər) cəmi
- məhsul vahidinin tam maya dəyəri ilə gəlirin cəmi kimi
- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və ticarətdən gələn qiymət əlavəsi
- məhsul vahidinin tam maya dəyərinin, satışdan və aksizlərdən gələn gəlir

526 332. Xidmət dövriyyəsinin xüsusiyyətinə görə qiymətin növləri:

- azad və tənzimlənən
- müəssisənin topdansatış qiymətləri, topdansatış vasitəçiliyi, pərakəndə satış qiymətləri
- daimi, mövsümi və pilləli
- müqayisəli və hesabat
- möhkəm və sürüşkən

527 331. Aşağıda göstərilən müddələrdən hansı düzdür?

- tələb nə qədər yüksək, təklif isə aşağı olarsa qiymət də aşağı olar
- qiymət artımı istehsalı stimullaşdırır, amma istehlakı azaldır
- məhsul qıtlığı şəraitində aşağı qiymət təklifin artmasını stimullaşdırır, artıq olması isə tələbi azaldır
- qiymətin aşağı düşməsi istehsalın stimullaşdırılmasına şərait yaradır
- istehsalçılar qiymətin aşağı salınmasında maraqlıdırlar, istehlakçılar isə onun yüksəldilməsində

528 330. Qiymətin hansı funksiyası tələb və təklif əsasında istehsal və istehlak arasındakı proporsiyaların qiymət vasitəsilə müəyyən edilməsində iştirak edir?

- uçot
- tənzimləmə
- nəzarət
- bölgü
- stimullaşdırıcı

529 329. Qiymətin hansı funksiyası qiymətin dəyərdən uzaqlaşması ilə əlaqədardır və iqtisadiyyatın, regionların müxtəlif sahələri arasında qiymətlərin müxtəlif səviyyələri hesabına milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsində iştirak edir?

- nəzarət
- bölgü
- uçot
- stimullaşdırıcı
- tənzimləmə

530 328. Müxtəlif məhsul istehsalı və istehlakının stimullaşdırılması və ya məhdudlaşdırılmasında qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- nəzarət
- stimullaşdırıcı
- uçot
- bölgü
- tənzimləmə

531 327. Məhsulun istehsalı və satışına sərf olunan ictimai-zəruri xərclərin hesablanması qiyətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- stimullaşdırıcı
- uçot
- nəzarət
- tənzimləmə
- bölgü

532 Keyfiyyətin hansı göstəricisi cinsi və dəyər vahidləri ilə ifadə olunur?

- bütün göstərilənlər
- fərdi
- nisbi
- mütləq
- kompleks

533 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir
- təklifin azalması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir

534 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqla ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələrini özündə birləşdirir

535 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar
- mühasibat standartları
- beynəlxalq standartlar
- regional standartlar
- dövlətlərarası standartlar

536 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması

537 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri
- məhsulun yenidən emalı xərsləri
- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərsləri
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərsləri

538 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər
- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər

539 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- erqonomik göstəricilər
- etibarlılıq göstəriciləri

540 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliyyəsi, görünüş və «gözoşşamağı» kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın estetik göstəriciləri
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun təyinatı göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri

541 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

- patent-hüquq göstəriciləri
- erqonomik göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri
- ekoloji göstəricilər

542 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun maya dəyəri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- texnolojilik göstəriciləri

543 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

544 Sertifikasiya:

- məmulların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsinə sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

545 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərclərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

546 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istehsalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

547 387. Parametrlərin hansı qrupları rəqabətqabiliyyətli məhsulun qiymətləndirilməsi göstəricilərinin strukturunu özündə birləşdirir?

- tək-tək və kompleksli
- kəmiyyət və keyfiyyət
- texniki-iqtisadi, iqtisadi, sosial və ekoloji
- indeksli və iqtisadi
- keyfiyyət və iqtisadi

548 386. İstehsal tsiklində məhsulun keyfiyyəti və təhlükəsizliyi üçün ciddi təhlükə yaranması böyük ehtimal olunan yer necə adlanır?

- risk nöqtəsi
- optimallıq nöqtəsi
- kritik nəzarət nöqtəsi
- zərərsizlik nöqtəsi
- təhlükəsizlik astanası

549 385. Kalorilik keyfiyyət göstəricisinin hansı qrupuna aiddir?

- sosial təyinatlı göstəricilərə
- funksional göstəricilərə
- estetik göstəricilərə
- saxlanılma göstəricisinə
- qənaətlilik göstəricisinə

550 384. Məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsinin hansı metodu daha geniş yayılıb?

- vahidlilik metodu
- indeks metodu
- indeks-parametrik metod
- vahid parametrik metod

- parametrik metod

551 383. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasının hansı prinsipi məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkar edilməsi və idarə olunmasında özünü biruzə verir?

- TU
 HACCP
 İSO
 GMP
 QOST

552 382. Təhlükəsizlik göstəricisinə aiddir:

- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
 qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
 müntəzəmlik, təcrid olunma dərəcəsi
 məhsuldarlıq, təmirə yararlı
 müntəzəmlik, uzun ömürlülük

553 381. Etibarlılıq göstəricisinə aiddir:

- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
 müntəzəmlik, uzun ömürlülük
 təcrid olunma dərəcəsi
 qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
 məhsuldarlıq, təmirə yararlı

554 380. Təyinat göstəricisinə aiddir:

- təmirə yararlı, məhsuldarlıq
 müntəzəmlik, uzun ömürlülük
 təcrid olunma dərəcəsi
 istehsal güclərinin məhsuldarlığı
 qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı

555 379. Tətbiqinə görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və b.
 mütləq və nisbi
 ümumiləşdirilmiş, inteqrallı və indeksli
 fərdi və kompleks
 təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.

556 378. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri bölünür:

- təşkilati, hüquqi, kadr və b.
 təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.
 ümumiləşdirilmiş, inteqrallı və indeksli
 mütləq və nisbi
 fərdi və kütləvi

557 377. Yeni məhsulun keyfiyyəti necə müəyyən edilir?

- bütün sadalananlara uyğun
 istehlakçıların tələbatı səviyyəsinə uyğun
 rəqabətçilərin tələbindən asılı olaraq
 sifarişçinin tələbindən asılı olaraq
 istehsalçıların tələbinə uyğun dərəcədə

558 376. Hansı yeyinti məhsullarını satmaq olar?

- satış üçün lazım olan şərait olmadıqda
- əhali arasında yüksək tələbatı olmayan
- sanitar qaydalarına uyğun olmayan
- yararlılıq müddətinin keçdiyi
- mütləq sertifikatlaşmanın aparıldığı haqda məlumatı olmayan

559 375. Məmulatın tərkibində standart, ümumi şəkllə gətirilmiş və orijinal hissələrdən istifadə olunması dərəcəsini hansı göstərici əks etdirir?

- etibarlılıq göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi
- texnoloji göstəricilər
- standartlaşma və unifikasiya göstəriciləri
- təyinat göstəricisi

560 374. Hansı göstəricilər məmulatın xassəsini dəyişmədən müxtəlif nəqliyyatla daşınmasının mümkünlüyü səviyyəsini göstərir?

- texnoloji göstəricilər
- daşınılma göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- təyinat göstəriciləri
- təhlükəsizlik göstəriciləri

561 373. Texnoloji tsikl prosesində materiallardan, əmək vasitələrindən və vaxtdan səmərəli istifadəni təmin edən göstəricilər hansılardır?

- daşınılma göstəriciləri
- texnoloji göstəricilər
- təyinat göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- təhlükəsizlik göstəriciləri

562 372. İşlənən və saxlanılan zaman təhlükəsizlik dərəcəsini hansı göstəricilər qiymətləndirir?

- texnoloji baxımdan göstəricilər
- təyinat göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- daşınılma göstəriciləri

563 371. Əmtənin daha üstün xassəsini kim seçir?

- rəqabətçi
- istehlakçı
- istehsalçı
- sifarişçi
- vasitəçi

564 370. Keyfiyyətin yüksəldilməsi amilinə nə aiddir?

- xammal-materialların istehsala hazırlanması prosesinin tezləşdirilməsi
- tullantısız, resurslara qənaət texnikasının tətbiqi
- ucuz xammal-materialların tətbiqi
- fəhlələrin əmək haqqının artırılması
- istifadə olunan avadanlıqların sayının artırılması

565 369. Dünya bazarlarına çıxmaq üçün nə vacibdir?

- istehsal attestatının alınması
- məhsulun vəsiqə ilə təmin edilməsi
- texniki nəzarət tədbirlərinə riayət etmək
- məhsula dövlət standartlarının müəyyən edilməsi
- unifikasiyalı məhsul istehsal etmək

566 368. Məhsulun texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə ilə müqayisə olunur?

- ekoloji təmiz məhsulla
- başqa sexlərdə hazırlanan məhsullarla
- keçən ildə istehsal olunan məhsulla
- ölkə və dünyanın ən yaxşı nümunələri ilə
- həmin regionda hazırlanan məmulatlarla

567 367. Hansı əmtəələr mütləq qaydada vəsiqə almağa məcbur edilmir?

- qadın ayaqqabıları
- qənnadı məhsulları
- uşaq geyimləri
- süd məhsulları
- dərman maddələri

568 366. Yeni növ məhsula müvəqqəti olaraq hansı növ standart qoyulur?

- beynəlxalq
- sahə
- dövlət
- texniki şərait
- milli

569 365. Məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkarlanması və idarə edilməsində keyfiyyətin təmin olunması sistemi hansıdır?

- OST
- TU
- ISO
- NASSR
- GMP

570 364. İnsanın hissiyat orqanları tərəfindən qəbul edilən məhsulun xassəsini əks etdirən keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- sosial təyinatlı göstəricilər
- enerji sərfi göstəriciləri
- estetik göstəricilər
- orqanoleptik göstəricilər
- funksional göstəricilər

571 363. Kalorilik keyfiyyət göstəricilərini hansı qrupa aid etmək olar?

- estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəriciləri
- funksional göstəriciləri
- saxlanılma göstəriciləri

572 362. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məmulatın müvafiq xassəsini qiymətləndirmək üçün xidmət edir?

- saxlanılma göstəriciləri
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- estetik göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər

573 361. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri istehsalda istifadə olunan resursların qaytarılması səviyyəsini xarakterizə edir?

- estetik göstəricilər
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

574 360. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məhsulun özünün birbaşa təyinatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- funksional göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

575 359. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun istehlakçıların dəqiq qrupunun tələbatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

576 358. Özünün tərkibindəki xassələrin sayına görə keyfiyyət göstəricisini necə təsnifləşdirmək olar?

- tək kompleksli və çox komponentli
- fiziki-kimyəvi və orqanoleptikli
- yekcins və müxtəlif cinsli
- vahid və kompleksli
- vahid, kompleksli, çox komponentli

577 357. Hansı növ məhsul alıcısının öz adət və dadda mühafizəkar kimi xarakterizə etmək olar?

- məqsədəuyğun
- dolğun
- geniş
- dayanıqlı
- yeniləşən

578 356. Tamlı məhsullar hansılar aiddir?

- qənd
- ət
- süd
- çay
- yumurta

579 355. Hansı sahənin istehsalı daha geniş çeşidli və yüksək keyfiyyətli məhsul alınmasını təmin edir?

- tamlı məhsullar

- unüyütmə-yarma
- çörəkbişirmə
- ət və süd
- balıq

580 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- müəssisənin mənfəəti və zərərinə göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

581 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- əlavə kapital
- yığılmış mənfəət
- ehtiyat kapitalı

582 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- bank kreditləri
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- kreditör borjları
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri

583 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- borc vəsaitləri
- ehtiyat kapitalı
- bank kreditləri
- kreditör borcları
- istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

584 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

585 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri ilə kreditör borclarının fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

586 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi

- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasili kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləyinə nisbəti kimi

587 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

588 Sadalanan məhsullardan hansıları aksiz vergisinə daxil deyil?

- zərgərlik məmulatları
- tütün məhsulları
- alkoqolsuz piva içkiləri
- şərab-araq məhsulları
- spirt

589 Sadalanan elementlərdən hansı vergi bazasına aiddir:

- gəlir (mənfəət)
- əmlakın dəyəri, dövriyyəsi, yaxud gəliri (mənfəəti); vergitutma vahidinə görə vergi dərəcəsi
- vergi ödəmə müddəti
- vergidən qismən azad olunma
- vergi ödəmə qaydası

590 Əlavə dəyər vergisi hansı qiymətlərə daxildir?

- sərbəst bazar qiymətləri
- əhali üçün istehlak mallarına pərakəndə qiymətlər
- gömrük rüsumları
- yanacaq-enerji təyinatlı məhsullara tariflər
- məhsula dövlət tərəfindən qiymətlərin tənzimlənməsi

591 Tutulan əlavə dəyər vergisi dövriyyəsinə nə daxil deyil:

- müqavilələr əsasında əmtəələrin çatdırılması öhdəliklərin pozulmasına görə cərimələrin, faizlərin, cəzaların məbləği
- əmtəə, iş və xidmətlərin satışı dövriyyəsi
- müəssisənin kənarında əmtəələri əldə etməsi və onların satışı
- maliyyə yardımı kimi digər müəssisələrdən alınan pul vəsaitləri
- əmtəələrin sexdən-sexə satışı dövriyyəsi

592 Torpaq vergitutma obyektı kimi torpaq vergisi deyil:

- hüquqi şəxslər
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün
- torpaqlar, hansı ki, dövlətin hava donanmasının müəssisə və xidmətlərinə mənsubdur
- əhali məntəqələrinin ümumi istifadəsində olan torpaqlar
- kənd təsərrüfatı yönümlü

593 Əlavə dəyər vergisi budur:

- birbaşa vergi
- dolaylı vergi

- fiziki şəxslər üzrə vergi
- kadastr üzrə vergi
- bələdiyyə vergisi

594 397. Kadastr vergisinə hansı vergiləri aid etmək olar?

- əmlak vergisi
- aksizlər
- əlavə dəyər vergisi
- torpaq vergisi
- gəlir vergisi

595 396. "Mənbədən" hansı vergi tutulur?

- gəlir vergisi
- aksizlər
- əmlak vergisi
- gəlirlər üzrə vergi
- əlavə dəyər vergisi

596 395. Azərbaycan Respublikasında hansı vergi tətbiq olunmur?

- əmlak vergisi
- torpaq
- satışdan gələn vergi
- yol
- mədən

597 394. Gəlirə vergi qoyulmasının obyektini nə təşkil edir?

- satılmayan əməliyyatdan alınan gəlir
- ümumi gəlir
- əmlak satışından gələn gəlir
- xalis gəlir
- məhsul satışından gələn gəlir

598 393. Maliyyə bazarında toplanan resurslara nə aiddir?

- gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
- səhmlərin, istiqraz vərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- gəlir, kreditlər, kredit borcları

599 392. Müəssisənin şəxsi maliyyə mənbələrinə və onlara bərabər tutulan vasitələrə nə aiddir?

- gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
- gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- səhmlərin, istiqraz vərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- gəlir, kreditlər, kredit borcları

600 391. Aşağıda göstərilən vergilərdən hansı bələdiyyələrə aiddir?

- əlavə dəyər vergisi
- əmlak vergisi
- yol vergisi
- mədən vergisi
- gəlir vergisi

601 390. Dolayı vergilərə hansı vergilər aiddir?

- yol vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- gəlir vergisi
- əmlak vergisi
- mədən vergisi

602 389. Düzünə vergilərə hansı vergilər aiddir?

- idxal-ixrac rüsumları
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- aksizlər
- gömrük rüsumları

603 388. İstehsala, məhsul vahidinin maya dəyərinə, dövriyyə vəsaitləri normativlərinə plan xərclərinin təyin edilməsində maliyyənin hansı funksiyası vardır?

- bölüşdürücü
- nəzarət
- tənzimləmə
- motivləşmə
- stimullaşdırıcı

604 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir

605 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdadıdır
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir

606 Səmərəlilik meyarı nədir?

- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

607 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ümumi milli məhsul
- səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- səmərə
- milli gəlir
- istehsala sərf olunan məsrəflər

608 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri "səmərəlilik" göstəricisinə xasdır?

- mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- xərc göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- həcm göstəricisidir

609 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərə” göstəricisinə xasdır?

- faiz göstəricisidir
- xərc göstəricisidir
- mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir

610 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə

611 412. Düzgün ifadəni seçin:

- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimiyyətinin mənbələri haqqında elm
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu

612 411. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- fabrik; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks
- sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabrik

613 410. Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə
- sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə
- sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik

614 409. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye;
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi

615 408. Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

616 407. İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- fondveriminin aşağı düşməsi
- əməktutumunun aşağı düşməsi
- fəhlələrə əmək haqqının artması
- növbəlilik əmsalının aşağı düşməsi
- avadanlığın ekstensiv istifadə əmsalının artması

617 406. Müəssisə o vaxt rentabelli işləyir ki, onun?

- ətraf mühitin çirklənməsi minimumdur
- istehsal fondlarının dəyəri azdır
- daha ixtisaslı heyəti var
- nəqliyyat xərcləri azdır
- daha çox mütəxəssisi var

618 405. Səmərəliliyin mahiyyətə qiymətləndirilməsi hansı əlamətə görə aparılır?

- gətirilmiş xərclərə görə
- səmərəlilik meyarına görə
- səmərəlilik göstəricisinə görə
- iqtisadi səmərəyə görə
- cəmi xərclərə görə

619 404. Hansı göstəricilər funksional göstəricilərə aiddir?

- kapitaltutumu, kapitalverimi, fondtutumu, fondverimi, gəlir
- əməktutumu, hasilat, materialtutumu, materialverimi, fondtutumu, fondverimi
- mənfəət, rentabellik, əmək məhsuldarlığı
- dövrətmə əmsalı, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı, kapitalverimi
- hasilat, əməktutumu, kapitaltutumu, materialtutumu, məhsulun rentabelliği

620 403. Müəssisənin iqtisadi səmərəlilik meyarını nə təşkil edir?

- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- gəlirin maksimuma çatdırılması
- investisiyanın səviyyəsi
- kapital qoyuluşu
- istehsalın rentabelliği

621 402. Nisbi (müqayisəli) səmərəlilik nədir?

- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- səmərənin kapital qoyuluşunun məbləğinə olan nisbətidir
- kapital qoyuluşu məbləğinin səmərəyə olan nisbətidir
- variantlar üzrə cari xərclərin müxtəlifliyinin kapital qoyuluşu fərqlərinə olan nisbətidir
- istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

622 401. Mütləq səmərəlilik nədir?

- kapital qoyuluşunun gəlirə olan nisbətidir
- səmərənin kapital qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- miqdar ifadəsində alınan səmərədir

- kapital qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- alınan səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir

623 400. İstehsalın səmərəliliyi nə deməkdir?

- bu, istehsal xərcləri çıxılmaqla effektdir
- istifadə olunmuş resurslara çəkilən xərclə istehsalın nəticəsi (səmərəsi) arasındakı fərkdir
- istehsalın nəticələrinin (səmərənin) və xərclərin və ya bu səmərəni şərtləndirən istifadə edilmiş resursların nisbətidir
- səmərəliliyi təmin edən xərclərin və ya istifadə olunan resursların istehsalın nəticələrinə (bu səmərəyə) olan nisbətidir
- istehsalın nəticələri (səmərə ilə) və xərcləri ilə bu səmərəni şərtləndirən istifadə olunmuş resurslar arasındakı fərkdir

624 399. İstehsalın səmərəliliyinə təsir edən hansı amil intensivliyə aiddir?

- işdə zay məhsul və iş vaxtı itkisinin aradan qaldırılması
- avadanlıqların yeniləşdirilməsi və modernləşdirilməsi
- istehsala əlavə avadanlıqların cəlb edilməsi
- yeni istehsal meydançalarının işə salınması
- istehsala istifadə olunmamış avadanlıqların və istehsal meydançalarının cəlb edilməsi

625 398. Yeyinti sənayesində istehsalın ekstensiv inkişafı özünü nədə göstərir?

- istehsal vasitələrinin texniki təkmilləşdirilməsi əsasında əmək resurslarından yaxşı istifadə edilməsində
- istehsal potensialından daha dolğun istifadə edilməsində
- xammal və materiallardan istifadə olunmasının mütəmadi olaraq yaxşılaşdırılmasında
- elmi-texniki tərəqqi əsasında istehsal resurslarından daha dolğun istifadə olunmasında
- yeni tikilən müəssisələrdə məhsul istehsalının artması, emal edilən xammalın həcmnin çoxalmasında